

AREGCEL

SZERKESZTŐSÉG:
VI. KER., NAGY JANOS-UTCA 1. SZAM

KIADÓHIVATAL:
VI. KERULET, ANDRASSY-UT 6. SZAM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 720 kor. Egyes szám ára Ausztriában 1500 osztrák kor. Jugoszláviában 3 dinár

TELEFON: SZERKESZTŐSÉG: 65-53.
KIADÓHIVATAL: 195-59, VASARNAP.
ESTETŐL REGGELIG: JOZSEF 9-66

II. évfolyam

Budapest, 1923 június 18.

25. szám

Poincarét meghátrálásra kényszerítették miniszterei

Páris, június 17.

(Havas.) A tegnapi kamarai szavazás lefolyásáról a hivatalos lapban közölt helyreigazított számadatok szerint a kormány 325 főnyi lojális és szilárd köztársasági többségre támaszkodhatik, amellyel szemben 162 a forradalmárok, illetve az ezekkel való együttműködés híveinek a száma. Ezekhez járul még Poincaré 20 személyes ellensége, akik Mandel és Tardieu körül csoportosulnak. Negyven képviselő tartózkodott a szavazástól, közöttük, amint a radikálisszocialista lapok, elsősorban

az Oeuvre és az Ere Nouvelle, kiemelik, Briand, Loucheur és Klotz. Több radikális miniszter, hír szerint, fölkerlte Poincarét, hogy a közötte és pártjuk között támadt félreértést oszlassa el,

mert különben bizalmatlansági szavazat fenyegeti őket.

Poincaré, hír szerint, megígérte, hogy ezt a kérést teljesíti, abban a formában, hogy szenátusi nyilatkozatait balpárti munkatársainak meglegedésére fogja megformulálni.

A balkáni béke fölborulását jelentheti Sztambuliisky meggyilkolása

A kisántánt beavatkozását Anglia és Olaszország megghiúsították

Bécs, június 17.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A belgrádi és prágai félhivatalos sajtó

a balkáni béke és egyensúly fölborulását látja

még ma is a bolgár ellenforradalom győzelmében és Sztambuliisky meggyilkolásában.

Belgrád a fegyveres beavatkozás lehetőségét kívánja, Prága pedig biztosítja Jugoszláviát teljes szolidaritásáról.

Az újságok az ellenforradalomban Ferdinánd emigrált cár pártjának és a revánspártnak győzelmét látják.

Tegnap érkezett Belgrádba az olasz kor-

mány külön jegyzéke,

amely figyelmeztette Jugoszláviát, hogy tartózkodjon a bolgár belügyekbe való beavatkozástól, mert a neuillyi béke fölött örködni a nagyhatalmak földadata.

Ugy értesülök, hogy a kisántánt kifejezést fog adni azon fölfogásának, hogy a neuillyi békeszerződés betartására ügyelni nem a nagyhatalmak, hanem a kisántánt érdeke és kötelessége, minthogy Németországgal szemben Franciaország örködik a versaillesi békeszerződés fölött. A szerb és cseh lapok különösen kiélezik, hogy Cankov miniszterelnök

Magyarország barátja és Magyarországgal egy uton kívánja Bulgária külpolitikáját folytatni.

A berlini munkások proletárszázadok fölállítást követelik

Éhségtüntetések Berlinben. — Ostromállapot Brandenburgban

Berlin, június 17.

A Vossische Zeitung jelentése szerint tegnap délután néhány berlini városrészben drágasági tüntetések voltak. Az idejében kivonult rendőrség a tüntetőket incidens nélkül a mellékutakba szorította. Brandenburgban proklamálták az úgynevezett kis ostromállapotot. A

sztrájkolók, akiknek mozgalmá egyideig csupán gazdasági természetű volt,

most politikai követelésekkel is előállanak és a többi között proletárszázadok létesítését követelik.

A Hauptstrassen történt összeütközésnél tegnap délután a tüntetés vezetőinek egyike lövéstől súlyosan megsebesült.

Battling Sikit, a veretlen néger boxolót legyőzték

(A Reggel tudósítójától.) Még élénken emlékeztet az a boxbotrány, amelynek hőse Battling Siki, egy közismerten rut szenevál néger volt Párisban. A franciák büszkesége, Carpentier ellen szállt a ringbe egy úgynevezett exhibition-mecsesre. Egy nagy moziállalat rendezte a meccset, amelyen Sikinek a megállapodás szerint nem volt szabad győznie, a fekete shampion azonban a küzdelem hevében meglepetkezett a megállapodásról és egy váratlan pillanatban „knock-out”-olta Carpentiert. Így lett egyszerre naggyá Battling Siki, az egyszerű szállodat mosogatólegény, aki ebből az egy diadából nagyszerűen élt — Berlinben. Olyan „drága” ember lett, hogy amikor legutóbb Tex Richárd, a legnagyobb amerikai impresszárió 10.000 dolláros ajánlatot tett neki,

a menedzserei, mert neki nem is egy, de több menedzsere is van, azt a választ adták, hogy csak 40.000 dollárért hajlandók átvinni az ökölkirályt. A Carpentier-mecses óta az egész boxvilág

a Carpentier—Siki revánsmérkőzés után sóhajtozik,

amely szeptember 16-án kerül eldöntésre Amerikában, de a „fekete szörny”-et, ahogy a párisiak a rut Sikit elnevezték, már előbb egy kis baleset érte, amint ezt az alábbi táviratunk jelenti:

Páris, június 17. (Havas) Morelle francia középsúlyú boxbajnok legyőzte Battling Siki szeneváléért, világbajnokot, miután az utóbbi a hatodik fordulóban diszkvalifikálták.

Egyszerűen hat menet után Morelle francia bajnok legyőzte Sikit, de csak úgy, hogy Sikit szabálytalan harcmódorért a zsüri diszkvalifikálta.

Epizódisták mint főszereplők

Minden ember, aki féligmeddig tisztában van a faj szó jelentőségével, az első perctől, a fajvédelem hangoztatásának első pillanatától tudta, hogy ez a mozgalom az ámitás, a borgözös fanatizmus és szelhamosság gyűléke. A faj egy természettudományi fogalom s a vele való operáláshoz sokkal pontosabb, megbízhatóbb módszerek szükségesek, mint amit politikusaink, főleg a fajvédelmi, alkalmazni képesek. Már egyszer tapasztaltuk, mit teremt az, ha visszaélnék a tudománnyal a politika terén: a bolsevizmus ugyanis nem volt egyéb, mint néhány nemzetgazdasági mánia tombolása a politikában. Ime, megint egy szempont, amelyből nézve a kurzus és a bolsevizmus — jegyesek. Most aztán ez a már címében is badar mozgalom eljutott végvonaglásához. Rosszszívü emberekről állítja a néphit, hogy hosszan, kinosan vergődve hálnak meg: lehetséges tehát, hogy ez a sivár tömegjárvány se fog egy-kettőre kilobbanni. Sorsa azonban meg van pecsételve. Bethlen külföldi utjának tanulságai, amelyet, úgy látszik, megszivleltek mindazok, akik hatalom fölött rendelkeznek, adták meg ennek az állattani elméletnek a taglócsapást. Az egy-séges pártban is kezdik szögyelni azt a visszasságot, hogy Gömbös ur, az ügyvezetés vezérkari főnöke, a pártot egész más operációk háttérjévé használja föl, mint amelyekre a nagy többség, élén a miniszterelnökkel, elkötelezte magát. Mint ma minden ebben a hervadt, apatikus Magyarországon, Gömbös távozása az alelnökségből elhúzódhatik, de bekövetkezése kétségtelen. Különösen mivel az agrárdemokrácia név alatt üzött tisztán pártszellemű, termelésellenes és városellenes földosztási demagógia átütő erejét is igen lelankasztotta Sztambuliisky véres vége. Wolff utjainak például, bárhogy tagadja, el kell válni az ilyen iránytól, mert hisz az ő érvényesülési területe a városi lakosság, ennek pedig ugyancsak fölkopna az álla a Gömbös-féle földosztástól. Most azonban arra van szükség, hogy Bethlen is segítsen a vergődő nemzetnek ebben a tisztulási folyamatban. A miniszterelnök kezd magát egy szifinkszerű lényé kinőni, aki nagyon keveset beszél és még kevesebbet — mond. Ha e mögött az egész országgal szemben tanusított begombolkozottság mögött céltudatos, tervszerű és lankadatlan alkotó tevékenység volna, akkor nagyon szívesen belenyugodnánk ebbe a szüksévaságba. De ha ingatlanság vagy felemáság rejlik mögötte, ez már súlyos hiba. Most van alkalma megmutatni Bethlennek, hogy nem csak hirdetni tudja, de meg is akarja csinálni a konszolidációt. Ezt azonban a tipikusan háborus gondolkodásmód, a demokráciától és szabadságtól már csak osztrák nevelésénél fogva is húzódozó Gömbössel nem lehet megcsinálni. Világtörténelmi szempontból nézve, kétségtelen, hogy Gömbös a történelemnek muló epizódalakja, egy tipikus háboru utáni konjunktura-jelenség. Ha Bethlen igazi történelmi főszerepre vágyik, akkor ne tőrje, hogy ez a hangos epizódista úgy viselkedjék, mintha a világszemle a magyar történelem most folyó fejezetét az ő számára írta volna. Nincs szánalmasabb jelenség a színpadon, de az életben sem, mint az, amikor a stréber epizódista háttérbe képes szorítani a bágyadtan és tétován játszó főszereplőt.

Radikális rendszerváltozás az Ébredőknel

Eltelődés — a legszélsőbb jobboldali irányba. — Eckhardt egyelőre nem vállalja az ÉME elnökségét

Az Ébredők viharos nagygyűlése az Ujvárosházán

(A Reggel tudósítójától.) Tegnap reggel hosszú kommuniké közölte a nyilvánossággal, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete „megújva hosszú évek tespedését”, vasárnap, június 17-én délelőtti közgyűlés keretében szervezésében és egész irányításában **rendszerváltozást fog keresztülvinni.** A rendszerváltozás előzménye az volt, hogy **Pálóczy-Horváth István**, az ÉME országos elnöke lemondott tisztviseléséről. Az Egyesület szélsőséges elemei ezt az időpontot találták legalkalmasabbnak az át-szervezés végrehajtására. Az első tervek szerint egy nemzetgyűlési képviselőt akartak az Egyesület élére állítani és

szombaton este föl is kérték dr. Eckhardt Tibort, hogy vállalja el az elnöki tisztséget.

A nála megjelent ébredő-vezéreknek Eckhardt kijelentette, hogy a mai körülmények között, mivel egy elnöknek most semmi hatalma nincs az Egyesületben, **nem vállalhatja az elnökséget. Ha azonban föltételei teljesednének, elvállalná.** Hangoztatta, hogy az ÉME lényeges reformokra szorul, elsősorban a vezetést kell megváltoztatni, **mivel ma semminck nincs ott gazdája, az ügyek rendszertelenül mennek, a soktagú vezetőség miatt nem lehet eredményeket elérni.** Meg kell állapítani minden vezetőségi tagnak a hatáskörét, hogy ne történhessenek azután olyan dolgok, amit a vezetőség nem helyesel.

Vasárnap reggel 9 órakor ült össze az Egyesület országos választmánya, hogy a közgyűlésnek előterjesztendő javaslatokat megvitassa. A választmány elhatározta, hogy a már lemondott Pálóczy-Horváth István országos elnökkel egyidejűen az egész elnökség és igazgatóság is **beterjeszti lemondását a közgyűlés elé és lemond az országos központi választmány is.** Elhatározta továbbá a választmány, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja, hogy **egy hét tagból álló intézőbizottság választassék meg elnöki hatáskörrel.** Az intézőbizottság, illetve elnökség mellett tovább működnek az országos központi választmány. Az Egyesület öszi közgyűlése lesz hivatalos az alapszabályszerű át-szervezést végrehajtani.

A közgyűlés.

Ilyen előzmények után nyitotta meg az Ujvárosháza szűfőlégiá megelt dísztermében Pálóczy-Horváth István lemondott elnök az ÉME közgyűlését. A hallgatóság körében föltűnő nagy számban vannak jelen színes tányérsapkás főiskolai hallgatók. A kapunál nagyobb órség igazolat minden belépőt. Az Ujvárosház épületében hivatalok is működnek s ezért több hivatalosok segédkeznek az igazolatásnál. A közgyűlésre csakis ÉME-igazolvánnyal lehet belépni. II óra tájban történt itt az első incidens. Egy fiatalembert, aki azzal az ürüggyel akart a gyűlésre bejutni, hogy a Népgondozó Hivatalba megy föl, az igazolatok fölkerestek és miután kiderült, hogy ott nincs semmi dolga — egyszerűen kidobták az épületből.

Benn a nagyteremben ezalatt rendkívül viharos, túlfűtött hangulatban folyt a közgyűlés. Pálóczy-Horváth megnyitójában mindenekelőtt visszautasította azt a nyilatkozatot, amely a tegnapi lapokban támadta a régi vezetőséget. Zugó éljenzés szakította meg az elnök szavait. **Az éljenzésbe azonban a szélsőségesebb ébredők kiáltásait hársannak bele:**

— Nem dolgoztok erősen! — kiáltják összevissza, Pálóczy-Horváth bejelentette lemondását.

— Hazaszeretlet és becsület volt a mi jelszavunk — mondotta. — Minden pártpolitikától mentesen akartunk dolgozni.

— Éljen a fájvédő-párt! — zug föl a terem egyik sarkában...

Hegedűs György képviselő, az ÉME társelnöke, emelkedik ezután szólásra. A hallgatóság viharosan éljenzi.

— Amidőn én is bejelentem a lemondásomat... — mondja Hegedűs.

— Nem engedjük! — hangzik a fölkiáltás mindenfelől.

— Büszkeséggel felik meg szívem, hogy még ma is ilyen erős az Ébredő Magyarok Egyesülete. **Kádár Lehel** a következő szónok.

— At kell szerveznünk az Ébredő Magyarok Egyesületét — ugymond — **mivel az Egyesület nem folytathatja tovább ezt a semmitlenést.** Az ÉME eddigi vezetősége nem volt olyan, hogy egy kardindás programot diktatórikus erővel végrehajthasson.

Eles szavakkal szolt ezután a kormány politikájáról, amely ellen az ÉME minden erejével küzdni fog. Beszédét egy ízben a jelenlévő rendőrtanácsos **kénytelen volt megszakítani.**

Hegedűs György fejtette ki ezután az elnökség helyébe lépő intéző bizottság hatáskörét. **Dániel Sándor dr.** fölolvasta az erre vonatkozó határozati javaslatot, amelyet a közgyűlés egyhanguan elfogadott. Ezután az intéző bizottságot és a hatvan tagú választmányt választották meg közfelkiáltással, lista alapján.

Az intézőbizottságnak egyelőre csak öt tag-

ját választották meg egyhanguan. Ezek a következők: **Héjjas Iván, Prónay Pál, Sármezey Endre, Hegedűs György és Herkély Tibor.**

A közgyűlés fölhatalmazta a bizottságot, hogy **tagjai számát hétre egészíthesse ki.** Ezután a gyűlés **rendben véget ért.** A főmegváltáira emelte és úgy vitte le a lépcsőn **Herkély Tibort** és tüntetett az új vezetőség mellett. A rendőrségnek, amely nagy készültséggel vonult ki és a környező mellékutcák torkolataiban is őrszemeket állított, semmi dolga nem akadt.

Beszélgetés Szász Zoltánnal „A Szellem”-ről

(A Reggel tudósítójától.) A könyvpiac leg-érdekesebb újdonsága egy citromsárga füzet, melyben két évi hallgatás után **Szász Zoltán**, a fiom tollú író és élesszemű kritikus szót új-ból a közönséghez. Ez a hallgatásban elélt két esztendő Szász Zoltán tehetségét még inkább kimélyítette, írásai eredetiek, ötlet és szellemesség árad ki belőlük. Szász Zoltán most megjelent füzetéről, melynek címe: **„A Szellem”,** a következőket mondotta **A Reggel** számára.

— Minden irónak, azt hiszem, legbensőbb álma, hogy magányosan, minden párt- és lapszervezeti fesszől és kötelektől menten, juthasson a közönség elé. A publicisztika és szépirodalom története több esetről tud, amelyek egy-egy író, mint a szűz szőlőtájt, mint egy szemle vagy folyóirat egyedülálló íróját mutalják. A francia íródalom nem egy nagyja, például **Maurice Barrés**, a németben **Harden Miksa** és **Karl Krausz** ilyenek. Engem azonban nemcsak az a belső ösztön hajtott e magányos vállalkozásra és a magány e vállalkozásra, hanem a magyar sajtó mai sajnos összezsugorodottsága és bágardtsága és saját elkülönült helyzetem a magyar életben is. Ha valaha belső szükséglet teremtett meg szellemi megnyilatkozási formát, ugy ez a Szellem az, amely nem lap, nem időszaki folyóirat, a közelethez és jogi értelemben, hanem egyszerűen egy mindenféle gondolatokat és ötleteket teremtő, festelen kiömlés s összekötött és telennyomatott papírlapok formájában való megtestesülése. Nem tehetek róla, de másként nem lehet pontosan meghatározni, hogy mi a „Szellem”. Ami pedig a tartalmát illeti, ez, amint „Az egyedül” című magvezető cikkemben írtam, nem egyéb, mint egyetlen mondat jelentőségének szétszágardtatása. Ez a mondat minden közismertsége és közvilágosságára dacára az emberi szellem legfeszitább fényű villanása és az emberiség kulturális örökségének legbecesebb kincsé és hangzik: **amit magadnak nem kívánsz, ne osekeldd mással. Tanácsnak banális, mint minden, amit erkölcsötásként gyermekkorunk óta hallunk és nem követünk, de banális a banális a tenger dagálya és az anyai szeretet is. Jelenlőségét véve azonban, egyenértékű a matematika sarkigazságával, amelyen az egész technikai csodavilág fölépül. Ezen a mondaton viszont önül föl mindaz, ami a politikai, társadalmi és erkölcsi életben jól és tartós életű. Különösen szívesem közt ennek a füzetnek tartalmából az, amit a fájvédőmi mozgalom, e nagy nemzetbomlasztó amitás antropológiai következményeiről írok. **A magyar köztudatba bevitték a faj szót. Ez egy biológiai, tehát természetudományos fogalom. Tessék tehát azoknak, akik vele operálnak, empirikus induktív természetudományhoz méltó módszerrel dolgozni. Tessék Magyarország egész lakosságát lezármaszói szempontból megvizsgálni, tessék mindenképp szűrésre antropológiai szemlélyi vagy förtáplapokat kiállítani. Ha ez megtörtént, akkor lehet esetleg fajokról, rasszokról, arról, hogy ki turáni vagy szentini, ki magyar vagy ez vagy az, beszélni. Szóintem kiderülne egy ilyen vizsgálat után, hogy még kevésbe lehet a politikában és a társadalmi életben ilyen szempontból egyenlő értékelni. **Azaz még világosabban kiderülne az, amit minden jóhiszemű és épesz ember úgy is tud, hogy az egész fájvédőmi mozgalom egy óriási amitás.******

— Szeretném, ha egy másik gondolatban is fészkel nekem ennek a lerombolt magyar házfájának a tetőjén, ez a **Duna-konföderáció gondolata.** Nem holmi napi politikai ötletként tárgyalom én ezt, hanem, mint Közép-kelet-Európa történelméleg szükségesszerű politikai formáját vezetem le. Eszedig egyrészt, mint a német és orosz-ukrán nemzetök közötti farkálló nemzetmozgás egy nagy részének gazdasági szükségesszerűségét és másrészt, mint egy ezeréves történelmi gondolatot, amelynek megtestesülései voltak a Mohács előtti nagy magyar birodalomnak, a Nagy Lajosé és a Mátyásé és minden változatán keresztül leginkább pedig, amióta Nyugat felől keleti irányba tele az európai pontját: a Habsburg-birodalom. Kossuth Lajos is a Duna-konföderáció kiemelkedővel érte el legnagyobb fejlődésének eszenpontját. S ma, amikor vajdika a Duna völgye, szinten ennek a koncepciónak körvonalait látjuk már azok, akik értik a történelem utunatásait és tudják, hogy ezen a förtélen nem szűlődhetik meg tartós életre más, mint amit a gazdasági, földrajzi és etnográfiai adottságok megkívánnak. Mindaddig, amíg ehhez a gondolathoz, mint vezéresszöveghez, el nem jut a magyar élet, csupa ideiglenesség és konfúzió lesz a magyar politika. Közönm meg ebben a füzetben néhány kritikai és szépirodalmi írássom s beszéllek Darvas Lászlóról, Beöthyről, Gömböszögiről. Nem tehetek róla, nekem jobban tetszik a szépség világa, a művészet, mint a politika világa, a hatalommal való viszálylás művészete...

MÉBUTOR ALAP. 1205

LAPIDES

ROZSA-
IPTCA 72

IRODABERENDEZÉS

Ideal hely
vattás
gyapju **paplan**

Legelőbb, legjobb paplanbevásárlási forrás!
Kiseleztezt paplanok féláron!

IDEAL PAPANÜZEM

Főszlet: VI. Kamermayer-utca 1. Központi városháza
Gyár: IX. Üllői-út 31. (Kintzsi-utca sarok)

Vitézzéavatás a Margitszigeten

(A Reggel tudósítójától.) Már szombát délután föltűntek a főváros utcáin azok a napbar-nitotta kemény magyarok, akik fekete ünneplő-rühában, kordován eszímában, mellükön a medáliák csillogó sorozatával csoportosan sétáltak az utcákon. A medáliás magyarok azok a vitézek voltak, akiket vasárnap délelőtti avatott vitézzé **Horthy Miklós** kormányzó s akik vidékről már szombaton megérkeztek Budapestre. A vitézavatási ünnepély vasárnap délelőtti folyt le a Margitszigeten, a Magyar Athlétikai Club sporttelepén. Ellenére a rossz időjárásnak, már reggel 8 órakor hatalmas tömeg lepte el a Margitsziget bejáratát és a sporttelepet. A fölavatandók a sporttelep két oldalán állottak föl, közöttük tribün emelkedett, amely a kormányzó, a főhercegi család, a kormány, a katonai, világi és egyházi méltóságok számára volt föntartva. Pont 10 órakor érkezett meg **Horthy Miklós** kormányzó kíséretével, megérkezése után rögtön megkezdődött az ünnepség. Zadravetz István tábori misét celebrált, majd ünnepi beszédet mondott; utána a kormányzó tartott beszédet a fölavatandó hősökhöz.

— Ha végignézek szeretettel soraitokon — ugymond — a magyar rónák tiszta, romlatlan, üdítő levegőjét érzem; elszáll minden kétely vagy esággedés és csak bizalom tölti el a lelketem. A Vitézi Rend oltárán ma új tüzek gyulnak ki. Legyetek langylelkű apostolai a magyar vitézségnek, az önzetlen hazaszeretetnek és a fogyeimezett összetartásnak. **Országokat, nemzeteket mindenkor a széthúzó szervezethez, fejelemzethez tett tönkre és szervezett, fejelemzett munka épített föl.** Ennél a munkánál elsősorban Beatok számítok. Szeressétek a rögöt, amelyet kaptok, maradjatok mintaképei a férfierejűeknek, erőshitű, hűségben kipróbált magyarok.

A zugó éljenzéssel fogadott beszéd után fölolvasták a vitézzé avatandók névsorát, majd a kormányzó az elébe járó vitézeket egyenként vitézzé avatta. A föltűnő ereszkedő vitézek vállát megérintette a vitézi szék kardjával e szavak kíséretében:

— A Hadur nevében vitézzé ittelek.
Déli 12 órakor ért véget az ünnepség, amely után 2 órakor diszebéd volt.

Zongorát, pianinót

De legyen, míg **REZSÉNYI MIHÁLY** zongorateremtő még nem látogatta. Budapest VI. Király-utca 58. szám — Régi zongorát vesz, eszeről, javít, hangol. — TELEFON

Hiába a divatos ruha

ha nem visel modern fűzőt. Elsőrendű kivétel, kitűnő formák. Ortopéd fűzők, Osipószorító és melltartó javításokat is vállal. **FUCHS ERZSI, VIII. kerület, Népszínház-utca 17. szám, I. emelet 2.**

MAGYAR AGRAR- ÉS JÁRADÉKBANK RT. VETŐMAGOSZTÁLYA

Budapest V. Nádor-utca 16 — Telefon: 72-01
Sürgönyeim: Agrár Budapest
Vesz a legmagasabb napi áron **lőheré- és lucerna-magot** és egyéb **gazdasági magvakot**
Mintázott ajánlatokat kér

Szép egyedül csak „ARI”-erőm, puder, emalt-főborogatóvíz használatát lesz. — **HÁZ-SZAFIAK** vegleges eltávolítása villanypárl. Széplő, szemölcs, szépségápolás és arcmasszázs jutányos bérletben **GAOG** kozmetikai intézet, IV. Múzeum-körút 13-47

Kompresszoros Mercedes

BÁRDI,
Kossuth Lajos-utca 6

BRILLIÁNSOKAT nyűgyűköt, régi-
ségeket bárkinél
drágábban vesz
Székegy Emil Király-
utca 51 Tel. József 105-35
(Toróz-templ. szomban).

Részgáts, Raffia, Rénkánpör,
szab. Balaton, Turul, Vermorel-rendszerű
szőlőpermetezők
Pálincakészítő és mosógépek vörösréz-
ből, szénkéngézők, láti- és egy-
kezes képporozó gépek legelőbb gyári-
áron beszereshetők: 165

Szontagh Pál rézárugyár
Cégfőnök: Terényi Sámu
Budapest IX. Üllői-út 19. szám. — Telefon: József 99-44

POLOSKAIRTÓ
sok van.
DITRICHSTEIN 1
csak

Megajent a
Pesti Tőzsde
Külföldi tőzsdét információtól,
Szerkeszti: **Kallós János**

A száznegyven millió sikkasztója automobilon Romániába szökött

**A milliókat a jegyintézet adta kölcsön a
rendőrségnek valutaüzérek leleplezésére**

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton este hirtelen nagy sürgős-forgás támadt a főkapitányságon. A rendőrség egyik besugója megszőkött a főkapitányság 140 millió koronájával, amit azért kapott kézhez, hogy ezzel az összeggel valutaüzéreket csaljon lépze.

Mintegy hat hónappal ezelőtt bemutatták a rendőrségen Kállay Lajos detektív-főfelügyelőnek, aki a valutaüzérkedési ügyekben nyomozó detektívcsoporthoz vezetette, Kopinits Jenő orvostanhallgatót, aki elmondotta a rendőrségen, hogy megfelelő díjazásért, illő jutalomért leleplezne olyan egyéneket, akik a zűgforgalomban milliók valtavásárlásokat és eladásokat bonyolítanak le. A rendőrségen próbára tették a jelentkező besugót. Kétszer-háromszor hozott is olyan „tippeket”, amelyek beváltak. Kopinits Jenő révén a valutaüzérkedésnek sikerült lefoglalni többmillió korona értékű valutát. Kopinits Jenő az esetek rendőri elintézése után kérte a neki kijáró husz százalék jutalmát a lefoglalt összegből, mint azszent-provokatóri díjat. A rendőrségen azonban természetesen meg kellett magyarázni Kopinitsnak, hogy addig, amíg a pénzügyminiszteriumban véglegesen nem döntöttek ezekben az ügyekben, a jutalmat nem adhatják ki. Az ígért összegeket majd csak hónapok múlva kaphatja meg.

Kopinits Jenő látszólag belenyugodott a dologba, de miután pénzt akart, mégpedig rögtön, hozzálátott, hogy jogos jutalmát megszerezze — esetleg egy kis kamattal megtéve.

A nagy fogás.

Az elmúlt héten megint jelentkezett a rendőrségen Kállay detektív-főfelügyelőnél Kopinits Jenő.

— Egy nagy fogásra van kilátás, mondotta, majd előállt egy hosszabb mesével s meggyőzően magyarázta el,

hogyan ismerkedett meg egy társasággal, amelynek tagjai egy félmillió szokott szeretnének a zűgforgalomban eladni.

A rendőrségen fölhatalmazták Kopinitsot arra, hogy színteg menjen bele a vásárlásba, mert a kifizetéshez szükséges magyar pénz úgy, mint előzően, most is rendelkezésére bocsátja, majd a rendőrség. Kopinits pénteken megint jelentkezett.

— A dolog rendben van. Holnapra kell 140 millió korona. Leleplezhetjük a szokos embereket. Majd elmondotta, hogy

a Hitelbank egyik cégvezetőjét bízták meg azzal, hogy a szokott eladja. A cégvezetővel ő már meg is állapodott abban, hogy szombaton délután 1 órakor elviszi a 140 millió koronát a bankban levő hivatali helyiségebe, ott kieserül a valutát a magyar pénzzel.

A rendőrségen nagyon megtetszett a készen kidolgozott ügy. Kállay detektív-főfelügyelő elment a Devizaközpontba, ott bejelentette, hogy

egy nagyszabású valutaüzér leleplezéséhez kell 140 millió korona készpénz. A Devizaközpont átiratára a Jegyintézet nyugta ellenében kölcsön adott a rendőrségnek 140 millió koronát, csupa vadonatúj 25-ezresekben.

A Hitelbankban.

Szombaton délelőtt jelentkezett a rendőrségen Kopinits Jenő. Előtte csomagolták be a detektívek a huszonöt ezreket; két csomagba kötötték a pénzt. A csomagokat fehér csomagolópapírba burkolták. Megbeszélték, hogy az egyik detektív mint bankszolga beviszi a pénzt a Hitelbankba, egy másik detektív pedig bemegy az irodába az álbankszolgával, mint egy másik banknak a hivatalnok, ahonnan a milliókat hozzák. A Kállay-csoportból még másik négy detektívet bízták meg azzal, hogy a pénzvívők nyomában legyenek és abban a pillanatban, amikor jelt adnak, foglalják le.

Kopinits Jenő, aki egész idő alatt bámulatos hidegvérrel viselkedett, elment a detektívekkel a Hitelbankba. A József-téri főbejártnál mentek föl a lépcsőn. Két detektív lent maradt a kapuban. A többiek suttogásban Kopinits és az álbankszolga után fölmentek a második emeletre. Kopinits úgy viselkedett, mintha már tényleg ott járt volna előzőleg. A második emeleten megállottak a főkönyvelési terem előtt. Ott odaszólt Kopinits Jenő a detektíveknek, hogy óvatosságból egyedül akar bemenni az irodába, a detektívek üljenek le az ajtó előtt levő pamlagokra. Azzal nyugodtan átvette a két csomagot és mint aki a legjobban ismeri a viszonyokat, belépett a nagy könyvelési terembe. A két csomagot letette az asztalra. Ezt a jelenetet a figyelő detektívek meg látták. Aztán visszament az asztalhoz, két kézbe vette a csomagokat és egy másik ajtón kisért a milliókkal. Egy mellékfolyosón átment, leszaladt a lépcsőn és

a Wurm-utca néző kapun keresztül távozott.

A detektívek fönt a második emeleten azonnal észrevették, hogy a könyvelési teremnek három kijárata van, amelyek különböző folyosókra nyílnak és

nyomban előlították a három ajtót, de már későn.

Vártak egy ideig, de Kopinits Jenő nem jelentkezett. A percek nehezen teltek. Végre 1/2 óra felé benéztek a terembe. A csomagok már nem voltak az asztalon. Bementek az irodába. Sehol sem találták a milliókkal eltűnt Kopinitsot. Rögtön kikérdezték a bank tisztviselőit, akik semmiről sem tudtak. Nyilvánvaló lett, hogy a besugó megugrott a rendőrség pénzével. Ijedten siettek a detektívek a főkapitányságra.

Hajsza a sikkasztó után.

A rendőrségen azonnal körtáviratokat küldtek az összes vidéki rendőrségekre és határ-állomásokra. Közölték Kopinits Jenő személyleírását. Már az első pillanatban sejtették, hogy a rengeteg pénzzel a bosszuálló spicli csakis külföldre szököhetett. A becsapott Kállay-csoport késő estig nagy eréllyel kezdett nyomozni. Végigjárták az összes autógarázsokat is. Először a Király-garázsban megtudták, hogy délután 1/3 órakor megjelent ott egy magas, fekete, sovány fiatalember és dr. Balázsnak mutatkozott be. Autót kért Szolnokra. A garázsban azt mondta, hogy előbb Szolnokra utazik és onnan vagy Szegedre, vagy Debrecenbe kell mennie. Előlegül lefizetett 250.000 koronát azzal, hogy a hátralevő összeget a végállomáson kifizeti. Ez 1/2 óra körül történt. Az autót felszerelték a nagy utra. Nagy borraival ígért „dr. Balázs” Pécsi Kálmán sofőrnek és 1/3 órakor elindultak a Bp. 20—115. számú nyitott Opperl-gépen Szolnok felé. Dr. Balázs — Kopinits volt, akinek minden podgyásza csak egy kis sárgaszínű bőrdő volt. Ezzel fejeződött be a tegnap esti nyomozás. Kiszámították, hogy Kopinitsnak már tul kell lennie a határon.

A soffőr vallomása.

Vasárnap délelőtt olajosan, porosan, fáradtan a hosszú uttól érkezett vissza a Királygarázsba autóján Pécsi Kálmán, a soffőr. A detektívek már várták. Azonnal a főkapitányságra mentek vele, ahol dr. Iváncsy József rendőrkapitány, e nagyszabású sikkasztási ügy referense, hallgatta ki. Pécsi Kálmán soffőr a következőket mondotta el a rendőrségen: — Félháromkor indultunk el a Király-utcából. A Thököly-utra mentünk először, onnan a Rózsa-utca. Egy ház előtt dr. Balázs kiszállt a kocsiból és fölkiáltott engem egy házba, hogy hívjam ki onnan Pap Mátyásné. Azt kellett mondanom a lakásban, hogy önagyságáért eljött a méltóságos asszony autója. A fiatal asszony kijött és beszállt az autóba. A sarkon beült a kocsiba dr. Balázs is. Innen a Gyarmat-utca felé mentünk. A fiatal ember a hölgygel a kerthelyiségbe ment. Később kijött egy pincér és megkérdezte, hogy ebédtem-e? Azt feleltem, hogy még nem. Ekkor behívtak engem is a kertbe. Ebéd után, ez már 1/4 órakor történt, az Amerikai-utnál letettük Papné és elindultunk Szolnok felé. Félhat órakor érkezünk Szolnokra. A Nemzeti Szálloda elé álltunk. Ott utasom azt mondotta, hogy bemegy a nagybátyjához. Majd később kijött; azt mondotta, hogy nagybátyja már elutazott és sürgős ügyben utána kell mennie. Szolnokon egy óra hosszat voltunk. Elindultunk Békéscsabára, onnan Gyulára, ahol a fiatal ember egy malmot keresett, ott kereste a nagybátyját. Késő este volt már. Bőfél után az utcán megkérdeztünk egy rendőrt, hogy hol a malom. A rendőr nem tudta megmutatni, ezért a vasuti állomáson érdeklődtünk. Azt mondták, ki kell menni egészen az iparvágányokig, ott a malom. Az iparvágányoknál megállt az autó. Dr. Balázs átadott nekem 500.000 koronát az autótért és azt mondotta, hogy az én borraival is benne van. Azután gyalog elindult és eltűnt a sötétben. Én nem láttam, hogy hová ment. Visszafordultam Pest felé.

A további nyomozás.

Budapesten csakhamar megtalálták Pap Mátyásné, egy hivatalnoknak fiatal feleségét. Az asszony jó ismerőse Kopinits Jenőnek. Azt mondotta a rendőrségen, hogy elbucszni jött hozzá. Pénzt nem adott neki Kopinits, ellenben azt mondotta, hogy nemsokára Bécsből irni fog neki. Előállították a rendőrségre még Kopinits Irént, a sikkasztó hugát is, akivel Kopinits szombaton délelőtt találkozott. Állítóan nem mondotta meg neki, hogy el akarna utazni. A két nőt egyelőre őrizetbe vették a rendőrségen, mert az a föltevés, hogy tudniok kellett

Kopinits elhatározásáról és annak körülményeiről.

Időközben úgy a román, mint a jugoszláv követségen eljárta a rendőrség és kérték a követségek ajánló levelét a Kopinits után való nyomozás támogatására. Még vasárnap délelőtt elhatározták a rendőrségen, hogy négy detektív röpülőgépen utána megy a megszőkött sikkasztónak. A detektívek ki is mentek a mátyásföldi röpülőtérré, ahol az Aero Express gépein kellett volna elindulniok. De a nagy eső és köd miatt a röpülőgépen való üldözés elmaradt. Ezért csak autón mentek le Gyulára a detektívek, hogy az ottani nyomok után kutassanak. Kopinits valószínűen már előre előkészítette útját és a Gyula határában levő Paradicsom-pusztánál átlépte a határt. A detektívek oda is utána mentek, hogy az állam pénzét visszaszeressék.

A főkapitányságon egészen a késő esti órákig várta Andréjka főkapitányhelyettes a detektívek jelentését. 9 óra felé a szentesi rendőrség jelentette, hogy a „Paradicsom”-majorban elfogták a 140 millió sikkasztót. Később a kiküldött detektívek ismét fölhivták a főkapitányságot és akkor derült ki, hogy az előbbi hír téves, a szentesi rendőrség csak azt akarta hírül adni, hogy a pesti detektívek odaértek. A detektívek valószínűen holnap reggel térnek vissza Budapestre.

Bródy Sándor — nagybeteg

Balatonfüred, június 17.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Bródy Sándor nyolc hete a füredi szanatóriumban üdül, ahol a kiváló író a legnagyobb gondossággal ápolják. Két hét előtt állapota annyira jobbra fordult, hogy már maga korrigálta „Rembrandt halála” című új regényének első kefelevonatait. Néhány napja azonban szívbántalmi újból súlyosabbakká lettek és olyan tünetek léptek föl, amelyek állapotát aggodalmassá teszik. Tegnap a közérzete valamelyest javult, ma azonban újra rosszabbodott. Schmitt szanatóriumi főorvos kijelentette A Reggel tudósítója előtt, hogy a nagybeteg író állapota súlyos és aggodalmas.

Delmar Walter nyerte meg az auto-turaversenyt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este 7 órakor készültek el a Magyar és Osztrák Automobil Club vezetőségének urai az autóverseny eredményének megállapításával. A verseny győztese a favorit Delmar Walter lett. A többszörös magyar autóbajnok győzelme nem kelt nagyobb meglepetést, mert hiszen tudásán kívül nagyban hozzájárult győzelméhez, hogy Steyer-kocsija versenykocsi volt. Delmar Walternek 79 jó pontja volt és 3 arany érmet nyert, az Osztrák Auto Club, egy osztrák autógyár és a Magyar Belügyminiszter díját. Második Hans Günther Kern bécsi versenyző lett, ki Fiat-kocsin indult és 54 jó pontja van. Harmadiknak Gustav Rolland Wurm Fiat-kocsiját itélték 42 jó ponttal. Arany érmet kapott még: 2 Steyer, 1 Austro-Daimler, 2 Benz, 1 Gräff Stift és gróf Pálffy József Tatra-Nesselsdorfer kocsija. Ezüst érmet 5 kocsi nyert, köztük egy magyar gyártmányú Raba-automobil, amelyet Harzer százados vezetett. Bronz éremmel 7 kocsi teljesítményét ismerték el. A verseny eredményének kihirdetése után az osztrák és magyar Auto Clubok vezetősége bizalmas megbeszélést folytatott a jövő évi autóverseny ügyében. Mint A Reggel értesül, az 1924-es autóversenyt négy ország területén kívánják rendezni és pedig Magyarország—Ausztria—Olaszország és Svájc területén keresztül. Az osztrák vendégek tiszteletére vasárnap este a Sziget-Club termében fényes vacsora volt, melyen József főherceg, Beliška honvédelmi, Rakovszky belügyminiszter is résztvett.

Szeretnek az istenek engem,
Rémitő módon szeretnek,
Hogy fertőzéstől oltalmamra
Lysoformot rendeltek.

PNEUMATIK
MICHELIN CABLÉ, PETERS
autófelszerelések
dus választékban **NAGY**
Telefón: 21—97 VI. Gyár-utca 17. sz.

CRÉPE DE CHINE
GEORGETTE, valódi angol kabát-
velourok leszállított árkak mellett
Szöllösi és Kálmán
solyom- és szövetáruházában
Budapest IV. Hajós-u. 16.
Sütő-utca sarok

HIREK

A portál

Holnap kezdik bontani a Flóris-cukrászda híres és hírhedt portálját, azt a barna és furcsa építményt, ami tetszik vagy nem tetszik, de mindenesetre érdekes, ötletes, egyéni és kulturált művecske szegény, ott a Kossuth Lajos-utca végén, de amelyet a főváros rejtelmes erői most mégis lebontanak valamely ismeretlen vallásértelmezési törvény megsértése okából! Destruktív! A portál is destruktív, ahogy lehet destruktív a muzsika is, legalább én hallottam dühös zenészeket üvöltve atkozni, mert valaki nem úgy oldott föl egy diszsonanciát, ahogy azt a kontstrukció előírja. Destruktív! Hazadról! Ez a portál is az, Molnár Ferenc is az, Apponyi Albert is, Csók István is, mindenki és minden, ha más, mint az az örökéletű valami, ami ellen tudva ellen az istenek is hiába küzdenek s amit enyhébben tehetségtelenségnek szokás megjelölni világ-szerte.

A portál tehát destruktív. És mi ezzel szemben az, ami konstruktív? Mindenekelőtt a portál lerombolása. Aztán a választót névjegyzék, a végelgyöngyülésben fulladozó villamos, a nyomorúság, a barok és pincél: kicsorduló moslékja, a kortesvezérek és vezérnök diadaltáncja, amit ropnak a kivert lehetőségek helyén, aztán erkölcsös és szép még az újságjaik erkölcsé és kulturája, szép és konstruktív az, amit ők türenek, engednek és megértenek, a kommuniztábol átvettél fajvédő, az inkompatibilis városatlja, a bedugult vízvezeték, a dilettánsok közén elcsúszó milliárdok, az élet állandó rombolása; ez szép, erkölcsös, konstruktív, mert ez az, ami belül van az ő horizontjukon. A destruktív cukrászportál leomlik s marad helyén a konstruktív lyuk. Mert nemcsak a rombolás az igazi erkölcs, hanem kiegyensúlyozott az a nemépítés is, az elszánt, az agresszív, a dühös pangás, a pocsolás egy gödörben áporodás, a duhaj tagadás, a tehetetlen test ellenszegülése a mozdító erőnek s az eredményes fajvédelem nem ott csucsosodik, hogy a destruktív építményt sikerült ledönteni, hanem abban a büszke tudatban, hogy ők még egy boltportált se destrudáltak a világra soha.

A győző tehetségtelenség passzív ereje védekezik itt a tehetségnek olyan halk kis mozdulása ellen, mint ami ebben a szegény barna cukrászportálban is merészkedett. Szörnyű veszedelem nekik a tudás és az intuíció minden kis jele, mert ha csak egy boltportál is, ha csak egy színészi alakítás vagy egy emberséges irásmű, az már tény, mérték, világosság, amely az ő mekhoraságukat méri és mutatja. Nem tenni, ez nem elég, — meg kell akadályozni mindent, ami tett, csak akkor élhetnek versenyen kívül, szabadon és élhetnek is örökké, ha a tehetséget meg lehetne költözni mozdulásában. De hát nem lehet s akikkel az istenek se bírnak, azok hiába küzdenek a tehetség ellen. És az egész portálügy vigasztaló tanulsága az, hogy mindenféle politikai és társadalmi céger alatt csak kétféle ember rejtezik, csak kétféle ember van a világon: tehetséges és tehetségtelen, amely utóbbit neveztek már busmagyaroknak, radikálisnak, kommuniztának, fajvédőnek, Wolff Károlynak, Károlynak, Pogány-nak és Gömbös Gyúlnak, neveztek Vörös Újságnak, Népek és akadémiának és Kiss Menyhértnek és Balázs Bélának, neveztek zsidónak, kereszténynek és turáninak, de lényegében változatlanul egy maradt, az, aki sohasem tud annyit rombolni, amennyit a másik fajta épít s ebbe minden véletlen győzelem után belepusztul. Istennek hála érte. Márkus László.

Huszonöt év börtön, másfél billió pénzbüntetés. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: A wardeni francia hadbírósg tegnap ítélték azon német bányagazgatók fölött, akik a szénszállítást megtagadták. A vádlottakat a legszigorubb büntetéssel sújtották, amelyet Degoutte tábornok legutóbbi rendelete a szénszállítás megakadályozóira kiszab. Öt bányagazgatót egyenként 5 évi börtönbüntetésre és a nem szállított szénmennyiség pénzértékének kétszeresét kiterő pénzbírságra ítélték, ami kerekén másfél billiód márkának felel meg.

A szép Ella selyemharisnyáinak titka. Pozsonyból jelenti A Reggel-nek: A budapesti rendőrség a múlt év végén nagyarányú dollárhamisítást fedezett föl. A nyomozáshoz a lőket a pozsonyi rendőrigazgatóság adta, meg, amely az ottani Savoy-szállóban gyanus párt fogott el. névszerint Kővári Manó 37 éves budapesti zugkereskedő és Krémer Jenőné született Neuwirth Ella, 30 éves, hatvani születésű budapesti asszonyt, akit a siberiában a „szép Ella“ néven ismertek. Krémerné selyemharisnyáiban 50 darab pompásan hamisított 10 dolláros találtak a deklétnek, akiket a véletlen vezetett nyomra. Kővári ugyanis, aki a múlt évben gyakori vendég volt Csehszlovákiában, erősen kártyázott és sok pénzt viselt Pozsonyban. Amikor a cseh pénzből kifogyott, hamis fődollárral szított Fleischer Jenő pincérnek, aki a valutát elfogadta ugyan, de megvizsgálás végett nyomban átadta egy banknak. Itt kiderült, hogy a dollár hamis. Kővári elfogása után értesítette a budapesti főkapitányság a pozsonyi hatóságot, hogy 11 dollárhamisítót tartóztatott le, akik egy bandába verődtek és hogy a hamisított pénz forgalombahozói között van a szép Krémerné is. A budapesti dollárgyárosok — az akkori árfolyam szerint — mintegy 50 millió magyar koronának megfelelő hamis dollárokat készítettek és Romániában már jócskán elhelyeztek belőlük. Kőváriék a csehszlovák üzletet voltak hivatva lebonyolítani. Kővári a vizsgálati fogságból megszökött, de az osztrák határon elfogták és a „szép Ellával“ együtt most vonták felelősségre. A bíróság előtt mind a ketten tagadták a budapesti bandával való összeköttetést. Az ítélet meglehetősen súlyos: háromévi fegyházra ítélték Kővárit és Krémernét, továbbá a csehszlovák köztársaság területéről való kitiltásra. Az államügyész megnyugodott az ítéletben, a vádlottak föl-lebbsztek.

Két előállítás a Kristóf-téri gyilkosság ügyében. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka két embert állítottak elő a főkapitányságra. Ez a két előállított egyén régi, ismert betörő, akik azonban az eddigi kihallgatások során olyan nyilatkozatokat tettek, amelyekből kitűnik, hogy a gyilkosságban részüik nincsen. Azonban a rendőrség egyelőre őrizetben tartja őket s a nyomozást más irányba is kiterjesztette.

Rakovszky István négy napra kapott tartózkodási engedélyt Pozsonyban. Pozsonyból jelenti: Rakovszky István, a nemzetgyűlés volt elnöke két év óta nem látogathatta meg Pozsonyban lakó családját, mert a csehszlovák kormány minden alkalommal megtagadta a beutazási engedélyt. Most mégis elutazhatott leányai meglátogatására, szerdán érkezett Pozsonyba, ahol vasárnap reggelig kapott tartózkodási engedélyt. Vasárnap már el kell hagynia Rakovszky Istvánnak Pozsonyt.

Az egyetemi tanárok buzáváutában kéri illetményeiket. A felső oktatásügyi egyesület vasárnap délelőtt tartotta meg az évi közgyűlést dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár elnöklésével. Az elnök megnyitójában a főiskolai tanári illetmény ügyével foglalkozott és keserű szavakban emlékezett meg arról, hogy az egyetemi tanárok havi illetménye átlag 40.000 korona. Nem esoda tehát, ha ezek az állapotok kiállnak az érdekeltekből az ambiciót, ami kárára van a tudományok és kulturának. Ezután dr. Grósz Emil beszámolt a főiskolák tudományos bizottságának munkájáról. Dr. Magyar Géza az egyetemi tanárok válságos anyagi helyzetét ismertette. Közérdekűnek mondja, hogy az egyetemi tanárok helyzetén sürgősn segítsenek. E célból memorandummal fogják fölkeresni a kormányt, amelyben kéri, hogy a végleges rendezés előtt nyissa meg a kormány a IV., illetve III. fizetési osztályt, emeljék a lakáspénzüket s a főiskolai tandíjat egészében a tanári fizetések pótlására fordítsák. A végleges rendezést a buza vagy az aranyparítás alapján vélik megállapítandónak. A közgyűlés dr. Magyar előterjesztéseit egyhanguan magáévá tette.

Ma kezdődik a táblán a Tisza-gyilkossági bűnpör főtárgyalása. A nagy szenzációkkal tarkított főtárgyalás reprimé ma kezdődik a budapesti ítéltáblán: a Tisza-gyilkossági bűnpör főlebbezési tárgyalása. Az első bíróság előtt hónapokon át tartott ennek a bűnyügynek izgalommal telített tárgyalása, a mostani főtárgyalás természetesen sokkal kisebb emóciókkal zajlik le. A vádlottak száma két személyre csökkent, nincs közöttük Friedrich István, Kéri Pál, Vágó Jenő, Lengyel László, csak a 14 évi fegyházra elítelt Gaertner Marcel és az első bíróság által fölmentett Fényes László ülnek a vádlottak padján. A mai tárgyaláson dr. Degré Miklós táblai alelnök vezeti a főtárgyalást, dr. Kendy Elemér táblabíró szerepel mint előadó bíró. A vádhatóságot dr. Moróca Dénes ügyész képviseli, Fényes Lászlót dr. Salusinszky Gyula, Gaertner Marcellt pedig dr. Gál Jenő és Hajdu Sándor ügyvédek védik. Fényes László fölmentő törvényszéki ítéletét az ügyészség appellálta meg, Gaertner pedig többek között azért jelentett be fölbebebezt, mert ártatlannak vallotta magát és bűnösségének megállapítását jogtalannak tartja. De az ügyészség is fölbebebezzel élt Gaertner ellen a kiszabott 14 évi fegyházbüntetés súlyosbításá végett. E fölbebebezési okokon fölül fönmaradt még egy egész tömeg semmisségi ok, amelyet a törvényszéki tárgyaláson az ügyész, de tulajnyomólag a védők jelentettek be. Az elsőbírósági ítélet 77 ilyen semmisségi okot sorol föl, amelyeknek elbírálása most a tábla elé kerül. Ismeretes, hogy a Tisza-gyilkossági bűnpör katonai főtárgyalásának fővádlottja, Hüttner Sándor, hónapokkal ezelőtt a váci fegyházban meghalt. A polgári törvényszéki főtárgyaláson Hüttner mint koronatanu szerepelt, sokat és nagyokat hazudott. Halála előtt néhány nappal bűnbánó levelet írt Gál Jenő ügyvédnek, akit arra kért, keresse föl őt a fegyházban, mert halála előtt meg akarja mondani a szintizta igazságot, földeli mindazt, amiket a tárgyalásokon el kellett hallgatnia. De erre már nem kerülhetett a sor, mert Hüttner hamarosan meghalt. A katonai bűnpör másik fővádlottja, Szatnykovszky Tibor, a szegedi csillagbörtönben ül, ő is új adatokat dob e pör anyagába, mert porujításért folyamodott. A táblai főtárgyalás előreláthatóan 8-10 napig tart.

A budapesti gyapjárverések iránt, amelyek június hó 11-én fognak megindulni, nagy külföldi érdeklődés mutatkozik. A rendes vevőközönségen kívül ezúttal rendkívül sok németországi, sőt angol vevő is jelentkezett. — Jaguár az elasztikus kaucsukarok.

Érdekes vacsora a Margitszigeten. A szigeti felső vendéglő belső termében igen érdekes társaság vacsorázott a minap. Várospolitikai szempontból is fölfigyelmet kelthet ez a társaság, amely csupa tekintélyes városatyából állott, akik bizalmas és kedélyes diskurzusban elmélyedve, jóval éjjél után távoztak a Margitszigetről. A vacsorán résztvettek: Erékly Károly, Eber Antal, Baracs Marcel, Usetty Ferenc, Bedő Mór, Márkus Jenő, Bródy Ernő, Pakots József, Horváth Károly. A terem ajtajában pedig Folkusházy vacsorázott, aki idegesen kapkodta a fejét, amikor a különböző pártokhoz tartozó városatyák legtekintélyesebbjeit egymás után bevonulni látta...

Konfekcióosztályom megszűnik

A raktáron levő összes ruhá-, blúz-, alj- és pongyolacikkemet jóval

a napi áron alul árusítom!

Kitűnő mosóruhák... 5900 Mosó delénruha... 8900
1-a opál bat. ravensblúz 6900 1-a angol vászonruha
Divat esikós alj... 6900 plisse pubigallerral. 13900

Méteráruosztály! Divat esikós szövet, ruhára és aljra, dupla szeles... 3900

Fehérneműosztály! Kitűnő mosott sifioning... 2690
Svájci hímzésű, kitűnő mosott sifioning... 3590

Princz Sándor Bluzotthon VII, Király-u. 23

Budapest-Warensdorfi Pamutszövetgyár
Ujpest, Madridi-ut 80
E hó végén gyártmányaink leszállítását megkezdjük!!
Gyártunk: warensdorfi nadrágzseug, strux- és atlaszokat
Városi iroda: IV. Piarista-utca 6. szám. Mintaraktár:
Schwartz és Hirschberg cégél, V. Zrínyi-utca 15. szám

CIPŐ-OCASIO!

Elsőrendű női fehér vászon 7.000 K
Félcipő, bőrsarokkal, párja ..
Elsőrendű ráfmán varrott, női fekete félcipő, párja 15.500 K

A világhírű The Bella-shoe kizárólagos előrusítója Budán
Metal János, I. ker., Mészáros-utca 2 (Krisztina-tér sarkán)

Kölcsönponyva

Magyar Kender- és Lenipar Rt.

előbb Salzman és Társa
Budapest V, Falk Miksa-utca 26-28. sz.

ponyva-kölcsönöző intézetében vímentes ponyvák legjobb minőségben és kifogástalan állapotban állandóan rendelkezésre állanak.

Uj ponyvák

valamint egyéb kender- és lengyártmányok, ngymint: zsákok, kenderfőmlők, vitorla- és befészeszek, szőnyegvédők stb., stb. gyártása és eladása

ELFOGADOK bizományba és vásárolok műtárgyakat, porcellánokat, szőnyegeket, képeket, régi butorokat, ékszerokat stb. Költésmentesen legmagasabb árt ér el értük. — Gyors elintézés. — Nagy vevőközönség.

Műkereskedés (Lukács Gyula) VII, Erzsébetkörút 15. Telefon József 28-68

IRODABUTOROK
Pénzszekrények
HIRSCH ÉS TÁRSA
Budapest V, Alkotmány-utca 19. sz.

HÁZTARTÁSI SZITÁK
GABONA- ÉS TÁRHONYAROSTÁK
legjobb kivitelben és legolcsóbban
NAIDEKKER SÁNDOR
sodronykerítés és szitagyárában
Budapest, VIII, Üllői-ut 49.

ABADIE
valódi francia szivarka-papír

BERKOVITS
M. KIR. UDVARI SZALLITO
IV, KRISTÓF-TÉR 2. SZ.
Eredeti tervezésű, valamint valódi francia kosztümök, ruhák, kiegészítők

— Kérlek alássan, sehogyan se tudom megérteni, hogy miért kell az emberek becsületességét agent provokátorokkal próbára tenni. A francia forradalom gyanúsnaq talált mindenkit s úgy lehet, hogy ma is mindenki gyanús valamilyen inkorrekttségben, amit a názárethi úgy fejezett ki, hogy az dobja a bünös aszsonyra az első követ, akinek ninesenek ugyanilyen vétkei. Hát vannak, még az agent provokátoroknak is vannak büneik és ha még ninesenek, nagyon könnyen lehetnek, amint azt a száznegyvenmillió kis inkorrekttség bizonyítja. Csak alkalom kell hozzá és akinek arravaló milliói vannak, hogy kísértésbe hozza barátait vagy ellenségeit, huszonnégy óra alatt benépesítheti a fogházak üres celláit. De nem érem, micsoda lélek él abban, aki úgy akarja kipiszkálni valakiből a bünét, hogy ő maga is büntársul szegődik. Mert kérlek szépen, hogy valakit valutauzérkedésen rajtacsíphessek, nekem is magamra kell öltenem a valutacsempész álarát. Bizalmat csak így tudok benne kelteni s dollárt csak úgy tudok tőle kapni, ha azt mondom neki, hogy bennem megbízhat, mert én éppen olyan zugüzér vagyok mint ő. De hol a morál nyeresége, ha egy vétkes emberből kettőt csinálók? Mert a házudozás, alakoskodás és kétszínűsködés legalább is akkora erkölcsi defektus, mint dollárt a magánforgalomban venni vagy eladni. És emellett még az sem bizonyos, hogy az agent provokátor kétszínűsködik: talán egész komolyan veszi a vásárt és megtartja magának a dollárt. És ez esetben a morálnak még dollárja sincs.

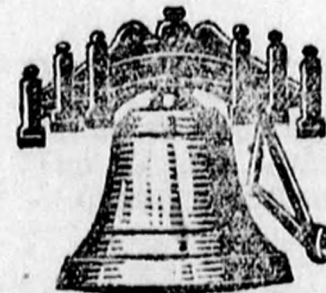
— Ne lógt! Bene Ferenc rendőr nemrégiben elő akarta állítani a kapitányságra Georgevics Béla magánhivatalnokot, aki a tilalom ellenére a villamos lépcsőjén „lógott”. Georgevics az igazoltatás során hamis nevet mondott, majd 50 koronát adott a rendőrnek, hogy ne jelentsse föl. A rendőr panaszára szombaton megvesztegetés vétsége miatt vonta felelősségre Csengey dr. ítélőtáblai bíró tanácsa Georgevicsot, akit 3000 korona pénzbüntetésre ítéltek.

— Ebert Amália könyvtáros és dr. Jánicke külügyminiszteri üsztviselő házasságot kötöttek. Berlinből jelenti *A Reggel* tudósítója: „Házasságot kötöttek” ez a banális kifejezés jellemzi legjobban Ebert elnök egyetlen leányának esküvőjét dr. Jánickével, aki Berlin legnagyobb cipőáruháztulajdonosának ugyancsak egyetlen fia. A menyasszony könyvtáros egy berlini múzeumban, a vőlegény a berlini külügyminiszterium hivatalnok. A menyasszony anyja szijgyártó, jelenteg a Német birodalom elnöke, a vőlegény cipőkereskedő és ismert kapitalista. A polgári esküvő funkcionáriusai nem a birodalmi kancellár és a birodalmi gyűlés elnöke voltak, mint a régi jó időkben, hanem a wilhelmstrassei anyakönyvvezető, akinek hivatalába az ifjú pár nem Daumont-fogaton hajtatott, hanem gyalog sétált át a közeli elnöki palotából. Tanuk: a menyasszony anyja és a vőlegény atyja. A polgári esküvő után nem tartottak sem fogadást, sem gala-dinert, hanem a szülők hazakísérték gyermekeiket — egy butorozott lakásba, amelyet a charlottenburgi villanegyedben egy amerikai farmertől vettek bérbé, aki ezidő szerint nines Berlinben. Egyházi esküvő pedig nem volt.

— Vak tüzilárma a Mester-utcában. Vasárnap este 8 órakor a tüzoltóságot telefonon fölhívták és közölték, hogy a Mester-utca 2. számú négyemeletes bérpalota lángokban van. Azonnal kivonult három kerület tűzörsége. Nyolc óra után pár perccel már a helyszínen voltak a derék tüzoltók, itt azonban kiderült, hogy vak tüzilárma volt és csak a ház egyik kénénye füstölt tulságosan...

— Darmol a legtökéletesebb hashajtó, ize olyan, mint egy legfinomabb csokoládé cukorkának és így gyermekeknek is kedvence gyógyszer. Kapható minden gyógyszerárban.

ALBUS

SZAPPAN

HARRANG

ÉSHAZI

Sebesta Kolos elmondja mi készítette fölszólalásra az Iparbank közgyűlésén

(*A Reggel tudósítójától.*) Az Iparbank szombati közgyűlésén, mint ismeretes, váratlanul szólásra emelkedett Sebesta Kolos, az intézet vezérigazgatója és elmondta, hogy nem képviselheti többé a részvényesek érdekeit, mert a Hitelbank az — „utára tette”. Ez a fölszólalás érthető nagy és kínos föltűnést keltett. Páratlanul áll a magyar közgazdasági életben az iparbanki közgyűlés lefolyása, hiszen a bankok közgyűlései programszerűen, bőles előrelátással szoktak megrendeződni és ha olykor egyik-másik részvényes öntetlenül, vagy még gyakrabban későbbi ki- és megegyezés reményében szót kér és bizalmatlankodik, ez alig kerül a nyilvánosságra, jelentéktelen magánüggé degradálódik. Itt az Iparbank vezérigazgatója volt az Iparbank ellenzékének vezére. Munk Péter elnökölt a közgyűlésen, akinek utolsó elnöksége és elnöklése ime elég kellemetlen fináléval végződött. Közgazdasági köröket még ma is az Iparbank közgyűlésének érdekes incidense foglalkoztatja. *A Reggel* kérdést intézett az affér főszereplőjéhez, Sebesta Kolos vezérigazgatóhoz, aki a következőképpen mondta el munkatársunk előtt föltűnő szereplésének indokait:

— Nem örülök neki, hogy a nyilvánosság személyemmel foglalkozik, de ha már megtörtént, szükségesnek tartom, hogy a tényállás híven álljon a nyilvánosság előtt. Én az Iparbank közgyűlésén nem panaszt kívántam tenni, ily kérdés elintézésére a közgyűlés hivatalra nem lehetne. További működési terem kérdésének fölkarolását sem óhajtottam a közgyűlésnek, az csak saját magam föladata lehet, aziránt senkinek gondja nem kell, hogy legyen. Én csak indokolni kívántam saját intézetem közgyűlése előtt azt a különös tényállást, hogy a részvényesek által reám bízott anyagi, erkölcsi és személyzeti érdekeket, amelyeket lelkes odaadással ugyan- csak fényes sikerekkel, mint a fuzionáló intézet vezérigazgatója képviseltem.

ezentul a Hitelbanknál miért nem fogom ápolhatni.

Az Iparbank részvénytlőbbsége fölött rendelkező Mendelsohn koncern, amelynek meghívására annakidején az intézet vezetését átvetttem, a fuzió megkötése előtt a tranzakció célszerűségéről véleményemet kikérte és kijelentette a leghatározottabban, hogy hozzájárulásom és pozíciómnak saját óhajom szerinti teljes respektálása nélkül, a fuziót semmi esetre sem köli meg. Ez a föltétlen korrekt eljárás a világhírű konzern részéről — pláne tekintettel 10 éves szerződéseimre — máskép természetesen el sem volt képzelhető. Én látván a fuzió tárgyalások komolyosságát s magam is azon a nézetben lévén, hogy a megkisebbedett országban a folyton szaporodó bankok részére elegendő működési tér nines s különösen a jövőben a valutaszabályozás esetén nem lesz, a fuziót célszerűnek mondtam, főleg az okból, mert alkalom kínálkozott az ország legerősebb intézetével egyesülni. Természetesen leadtam ezen véleményét a Hitelbank mérvadó urainak azon határozott ísmélt biztatásaira, hogy mint a Hitelbank ügyvezető igazgatója, majd az Iparbanknál vezetéseimre bízott ügyeket továbbra is ápolhatni s fejleszthetni fogom. Igaz, hogy e biztatások csak szóbelileg és nem

írásban történtek, de olyan barátságos és lebilincselő formában, hogy én a Mendelsohn koncern azon kérdésére, mit vegyen be a közte és a reám vonatkozóan a Hitelbank között létesítendő megállapodásba, azt válaszoltam, hogy nyugodtan bízhatják ezt a Hitelbankra, amely teljesen kielégítő módon kijelentette velem szemben ísmélt, hogy nagy szükség van reám mint ügyvezető igazgatóra s minden lehet megtesz, hogy engem ily minőségben visszanyerjen. A pusztán szóbeli, de akkor határozottan őszinte nyilatkozatokra támaszkodó ezen bizalmam volt kiinduló pontja azon visszas helyzetnek, amely most előttünk áll, mégpedig a koncern spontán kereskedői óvatosságából mégis bevette az irások megállapodásba, hogy a Hitelbank nékem pozíciómnak megfelelő állást rendelkezésre bocsátani köteles és ennek megfelelően a koncern és a bank elnöksége minden fölük tehető megtörték a helyzet megmentésére. Hogy a szóbeli biztatások a Hitelbankra kötelezők voltak, azt a Hitelbank igazgatósága a tárgyalások folyamán nem vonta ugyan kétségbe, de igyekezett engem a saját kebelében, utólag fölmérült személyzeti nehézségekre hivatkozva, az ügyvezető igazgatói állás helyett először régi elhagyott igazgatói állásomnak, majd amikor ezt elfogadni vonakodtam, a Köolajfinomító koncern vezérigazgatói állásának följajlásával megnyerni. Tekintettel a fuzió hirdetőmnyek már közzétett voltára, igyekeztem a Hitelbank nehézségeit enyhíteni s kész voltam addig a határig engedményeket tenni, amíg önzertem és reputációm sérelme nélkül elmehettem. Ezért történt, hogy amikor báró Ullmann Adolf ur, a Hitelbank vezérigazgatója, a Köolajfinomítógyár elnöke, ezévi május hó 30-án a Köolajfinomító vezérigazgatói állást hivatalos helyiségében ir optima forma följajloltta, én ezen állást — miután nekem a bécsi Rothschild-bankhoz és a Kreditanstalt, mint a Köolajfinomító nagyrészvényeseinek, az én vezérigazgatói kinevezéseimhez hozzájárulását tartalmazó sürgönyt fölolvasta — végleg elfogadtam. Sőt az állás elfogadása után az elnök ur által velem tervképen közölt személyzeti intézkedésekhez hozzájárultam. Ez így volt és ezen nem változtatható az, hogy a Hitelbank igazgatósága most ez ügyben hozzám intézett válaszlevélben ezt a tényállást úgy állítja oda, mint a diskurzus folyamán fölmérült egyszerű eszmét. Minthogy azonban a Hitelbank ezen állást is Klein igazgató újján 2 nappal később a nála fölmérült utólagos személyzeti nehézségek miatt részéről alig realizálható jelezte, újból az én régi igazgatói állásomat kifélt némileg jobb beállítással nekem följajloltta, én ajánlatát önzertem és reputációm sérelme nélkül elfogadhatónak nem találtam.

— Ezeknek közlésével kívántam igazolni fuzionáló saját intézetem közgyűlése, igazgatósága és személyzete előtt abbéli elhatározásom helyességét, hogy a reám bízott iparbanki érdekek továbbápolásában rajtam kívül eső, okokból részt nem vehetek.

A Hitelbank köréből vett értesülésünk szerint Sebesta képességeit bár nagyrabecsülték, ügyvezető-igazgatói állást annál kevésbbé ígérhettek neki, mert egyrészt az az öt pozíció be volt töltve, másrészt ugyanilyen joggal Ervin és Róna igazgatók is kérhették volna kinevezésüket. A Hitelbankból távozó, majd visszatérő Sebestát pedig azért nem léptethették elő, mert ezzel precedenst teremtettek volna arra, hogy aki elhagyja a bankot, elébe kerül azon fötisztviselőknak, akik ottmaradnak.

— A W. C. igazgatói e héten kijönnek a fogházból. Ismeretes (*A Reggel* egyébként a botrány kltattanása napján megjósolta), hogy a Wiener Commercialbank szombaton visszavonta panaszát Márkus, Pogány és Baron igazgatók ellen, akik egyezséget kötöttek a panaszosokkal. A W. C. beadványt intézett a bírósághoz, amelyben szolgálati viszonyra való hivatkozással kijelenti, hogy kára nines, a három igazgató megbüntetését nem kívánja és kéri, hogy mind a három igazgatót helyezzék szabadlábra. Ez ügyben dr. Boronkay István dr. királyi ügyész vasárnap délelőtt előterjesztést tett a vizsgálóbírónak, amelyben határozottan ellenzi Márkus, Pogány és Baron Ottó szabadlábrahelyezését. Hangsúlyozza, hogy a W. C.-től kissé furcsa eljárás, hogy amíg eredetileg 1 millió kárról panaszkodott, most kijelenti, hogy semmiféle kára ninesen. Amíg a könyvszakértők be nem terjesztik szakvéleményüket, addig mind a három fogvatartandó. Az ügyészi indítvány dolgában hétfőn fog dönteni a vizsgálóbíró és miután magánindítványos ügy, valószínűleg kiengedi az igazgatókat. Valóban fölháborító, amit ezek a bécsi nagyváltó siberék, Lusztig és társai, Budapesten megengedtek maguknak. Egészen bizonyos volt, hogy kiegyezkednek a három direktorral, hiszen egyik Lusztig nem vájja ki a másik szemét. Közben azonban e zajos följelentés képesán alaposan meghurcolták a magyar piac becsületét, komisz általánosításokra adtak alkalmat ugy a bécsi, mint a prágai sajtóban. És végül az ügy legtragikusabb áldozatát, Sebestyén Richárd vezérigazgatót, hetek óta fogságban tartja ennek a notórius toltársaságnak a följelentése és fiskális terrorja, azt az embert, aki lehet, sőt valószínű, hogy csapnivalóan rossz bankigazgató, de az egyéni tisztességéhez kétség nem férhet. *A Reggel* értesülése szerint Sebestyén hétfőn vagy kedden szintén visszanyeri végre szabadságát, a bünügye magánjogi pórré zsugorodik és egy választott bíróság fog dönteni a W. C. kárigénye dolgában. *A Reggel* értesülése szerint a választott bíróság elnöke Seefried gróf, Ferenc József unokájának férje lesz, tagjai többek között Tibor Róbert, az Olasz-Magyar Bank igazgatója és dr. Bedő Mór.

— A Petőfi Társaság évzáró ülése. Vasárnap délelőtt tartotta a Petőfi-Társaság évzáró ülését. A föltikári jelentés után Havass István rendes tag „Petőfi kortársai” címen tartott fölolvast. Szávay Gyula költeményeit olvasta föl, amely után Petri Mór tartott fölolvast „Petőfi kora” című munkájából, végül pedig Fekely Sándor, Rexa Dezső, Csajághy Gyula, Torkos Béla olvastak föl verseikből.

DIANA

SÓSBORSZESZ

1 kis üveg ára 600— K
1 közepesüveg ára ... 1500— K
1 nagy üveg ára ... 3000— K

MINDENÜTT KAPHATO.

Utólagos közvetítési díjért kaphat albérteti szobát házaspár, férfi, nő. Sugárnál, Rákóczi-ut 14. Tel. Józ. 92—34

Férfiingek

angol rayé és french 2 gallérral

Joss M. és Löwenstein Rt. (Oroszlán védjeggyel)

8930

(míg a készlet tart)

Lukács és Pásztor

Budapest, Egyetem-u. 11 (a Gróf Karolyi-palotával szemben)

KORONA

A kormány több tagja Gömbös lemondását kívánja

„Tiszta helyzetet kell teremteni.” — Nem lesz döntés az egységes párt keddi értekezletén. — Nincs alakulóban új ellenzéki párt. Indemnitás és — földreformnovella

(A Reggel tudósítójától.) A politikai életet még mindig állandó lázban tartja az egységes párt lappangó válsága. Mert hogy ez a válság megvan: az kétségtelen mindenki előtt. Gömbös és hét-nyolc társa még mindig nem vallott színt. Titkos tanácskozások folynak a miniszterelnökkel, az egységes párt tagjai között, nagyatádi Szabóval és a fajvédők között. Az elmúlt héten olyan hírek terjedtek el, hogy a miniszterelnök és Gömbös Gyula között lefolyt bizalmas tanácskozás eredményeképpen Gömbös az egységes párt keddi értekezletén végre-valahára fölhozza kifogásait a jelenlegi kormányzattal szemben és — levonja a konzekvenciákat, lemond a párt alelnöki tisztéről, esetleg nyomban ki is lép hűvel a pártból. Ezzel szemben Wolffék és Bethlen között „sikerült” a megértés platformját megtalálni.

E hírekkel szemben azonban — ahogy soha nem voltunk e kérdésekben optimisták — áll a valóság, amely szerint

a keddi pártértekezlet sem fogja meghozni a rég várt döntést.

A miniszterelnök az utóbbi napokban többször keresett érintkezést Gömbös Gyulával, azonban ez nem sikerült neki.

Gömbös nem volt Budapesten, hanem értesülésük szerint Nagytétényben tartózkodott — várakozó állásponton.

A kormány több tagja, ellentétben a miniszterelnök fölfogásával, határozottan kívánja Gömbösnek és társainak mielőbb megtörtendő kilépését az egységes pártból. Ezzel valának

a kormány egyik vezető tagjának

A Reggel munkatársa előtt tett következő kijelentései:

— A kormány álláspontja Gömbös Gyulák taktikázásával szemben az, hogy a helyzet tisztázásának sürgősen meg kell történnie.

En a magam részéről lehetetlennek tartom, hogy Gömbös eddigi hangoztatott álláspontja mellett továbbra is a kormányzó párt ügyvezető alelnöke maradjon.

A kérdésnek rövidesen dőlnie kell jutnia, mert ez márcsnyan a párt belső életében. Ha Gömbösök a pártban belül remélik az ügy megoldását, ez voltaképpen nem lehet.

— Nagy Ernő képviselő pöröi. „A Nép” 1922 április 12-iki számában „Nagy Ernő zsúpán” cím alatt támadó cikket közölt Nagy Ernő nemzetgyűlési képviselő ellen. Nagy Ernő rágalmozási párt indított a cikk szerzője, dr. Koczor Sándor hírlapíró ellen, akinek ügyét szombatra tűzte ki dr. Székely törvényszéki bíró tanácsa. A vádolt bizonyítási kiávéta állításait, tanukat nevezett meg és előadta, hogy Nagy Ernő ellen a nyíregyházi és debreceni törvényszékek lázítás és hűtlenségre való főbüjtés címen eljárást folytatnak. A bíróság, amíg ezekben az ügyekben jogerős döntés nem történik, fölfüggesztette a további eljárást. — Ugyanakkor szombaton tárgyalta volna dr. Oláh büntető bírósági dr. Matayovszky István ügyvéd rágalmozási pörét, akit Nagy Ernő jelentett föl. Egy sajtópori tárgyalás alkalmával ugyanis Matayovszky azt állította, hogy Nagy Ernő hazasárul, aki az ellenséggel cimborál és ellene büntető eljárás van folyamatban. Miután a szombati tárgyaláson Matayovszky nem jelent meg, a bíróság Buzá Barna ügyvéd kérelmére a szeptember 29-rc elhalasztott főtárgyalásra elő fogja vezetni.

— Az országos gyermekügyl kiállítás a nagyközönség számára vasárnap délelőtti nyitották meg. Az esős idő dacára a közönség nagyarámban látogatta a kiállítást s a nap folyamán többször látogató tekintette meg. A déli órákban József királyi herceg, Augustia és Zsófia főhercegnők is megtekintették a kiállítást, akiket Lukács György üdvözölt és kalauzolt. A látogató közönség sorában ott volt Pedlow kapitány, az angol követőség tagjai és a budapesti tudományegyetem orvosi fakultásának tanári kara.

— A Yes porcellán poudér homogén szemcséi, amelynél tökéletesebb szépítőszert nincsen a világon.

— Drótkötésnek legjobb a világhírű „Hungaria”-drótfonot. Egredűli gyártója: Heidecker Sándor, VIII. Ulló-ut 48/22. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

— Orvosi kozmetikumok és fogorvosi intézet, Rákóczi-ut 14. II. 2. Tel.: J. 129-85. Vezető főorvos: Dr. Prapper Ödön. Szépségápolás, eltávolítás, bőrgyógyászati kozmetika. Fénykezelések, speciális eljárások. Fogszabályozás. Természetes műfogak, Hidak, koronák, tömések. Mindenféle fogorvosi munkák.

— A cukor és a gyümölcs az idén nagyon drága. A háziasszony jól teszi, ha szükségletét már most fődözi. A Meinel-gyümölcsök kiváló minőségű ellenére aránylag nagyon olcsók.

Fővárosi Cirkusz Minden előadásban: **MARTNA FARFA, VÁROSLIGHT 429 HÁRMOSSZEN TELEFONSZÁM 55-55** és a többi szenzációs művész

— Azt se értem, kérlek, hogy Wolff Károly hogyan mondhatja magáról, hogy ő sose lelkesedett a szélsőséges politikáért. Még két hónapja sínes, hogy valamelyik gyűlésen vért szagoltatott a néppel s ma már az anémias politika medrébe tereli be könnyen tovasikló csónakját. Ragadozó még sose szelidült ily gyorsan kezes bárányá és ha én a miniszterelnök lennék, megijednék a sikerétől, melyet a szelidítés terén elértem. Hova lettek ennek a ragadozónak fogai és karmai? Köztednek a közönségi választások és Wolff Károly erre az alkalomra kihuzatta a fogait, levágatta a körmeit. Talán érzé, hogy Pesten elvesztette talaját a ragadozó-politika? De legyünk óvatosak, kérlek alásan. Mert Wolff Károly zsebreavagta a kihuzott fogakat, a bugyellárisába dugta a lenyisszantott körmeiket és visszarakja szájába, visszara-gasztja azokat ujaira és így indul a vidékre, ahol tovább is a ragadozó adja. Pesten szelid bárány lesz, faluhelyen pedig bős oroszlánként ünnepelelti magát. Mert a vidék szereti még a vérszagot és Wolff Károly egy-két mandátum-ért meghozza azt az áldozatot, hogy vérbe áztatja ingét, ha a falunak prédikál. De hol vesz az ember ebben a drága világban annyi inget, hogy Pestről minduntalan a vidékre és a vidékről minduntalan Pestre utazhasson?

— A Rimamurányi elleni pörben újabb bizonyítást rendelt el a bíróság. Megírta A Reggel, hogy a budapesti törvényszék kötelezte a Rimamurányi igazgatóságát az elsőbbségi részvények miatt folyó pörben, annak bizonyítására, hogy e részvények kibocsátása az elidegenítés veszélye miatt volt szükséges. A törvényszék ebben az érdekes pörben most újabb tárgyalást tartott, melyen dr. Széleányi Aladár, a Rimamurányi jogtanácsosa beferjesztette a pénzügyminiszterium kimutatását, mely szerint a múlt évben januártól májusig 215.000 db. Rima-részvény kivételére kérték engedélyt, ami az elidegenítés veszélyét igazolja. A fölperes részvényesek képviselője, dr. Kramer ügyvéd viszont azt vitatta, hogy az elidegenítés veszélyét ezzel nem bizonyították, mert a Rima arbitrázs papir, melynek kivitele együtt jár az arbitrázs üzlet lebonyolításával. Ennek bizonyítására a pénzügyminiszterium listáján szereplő legnagyobb arbitrázsörök, Grosz Imre, Hoffmann Gusztáv, Heim Jaques és több nagy pénzintézet igazgatóinak kihallgatását kérte. Ezután dr. Tolnay László tanácselnök kihirdette a törvényszék határozatát, mely szerint a törvényszék elrendeli a fölperesek részéről megjelölt tanúk kihallgatását annak megállapítása végett, hogy a pénzügyminiszteri lista adatai szerint kiszállított Rimamurányi részvények kivitele arbitrázs üzlet vagy elidegenítés céljából történt és hogy a kérdéses idő alatt grános részvényt mennyiség került-e vissza az országba.

— Ahol Károly király... A hat napig tartó autóversenynek már vége van. A versenyzők arcairól leolvadt már a Katsberg hava, lemosódott a Hortobágy pora. Az egész verseny legszebb, legizgalmasabb napja esőtörtök volt: a pihenőnap. A verseny programjában röviden csak ennyi állott: délután kirándulás Tihanyra. Ottkor indult a hajó Fűredről. A főúszó József főherceg s a régi monarchia élők társaságának tagjai: Két Kinszky gróf, Kowenhieller Ferenc gróf, Croy Sándor herceg, Auersperg herceg, Pálffy József gróf, Bolza Rezső gróf és más urak beszélgetnek a tura eseményeiről. Hat óra van már, amikor kiköt a hajó a tihanyi partokon. Egy bencés barát várja a főuri vendégeket. Megyünk föl a szerpentinra, a hegytetőre, Senki sem beszél, a Balaton zöldes tükreét csodálják, szemünk elmereng a magyar tengeren. A legjobban a kolostorra gondolnak. Károly király tragikus börtönére... Megérkezünk. A hatalmas, évszázados tölgyfaajtó megnyílik, szemünk előtt az apátság temploma. A kápolna, amelyben örök álmát alussza András árpád-házi király, a kolostor megálapítója. A templomban a csönd ölelkezik a sötétséggel, homályba hullnak a kápolna freskói. A bencésbarát vezet bennünket. A folyosó végén három kis ajtó. Károly király három rabcsobájának aajtaja. Az előszobában egyszerű régies butorok, a falon képek, olajnyomatok: Krisztus Pilátus előtt.

A másik szobában két ágy, egy mozdókészlet, a falon Munkácsy „Hónafoglalás”-a, Ferenc József arcképe. A harmadik szobában egy Mária Terézia korabeli szalongozástúra és egy tölgyfa íróasztal. A nyitott ablaknál elbeszélgetünk az apátság portáival, öregedő nagybácsi magyar ember, Pálffy József gróf kérdegetti, az öreg késséggel felel:

— Ebben a három kis szobában élt a felsőes ur a királynéval. Nagyon szigorúak voltak velük, ha kinevették az ablakon, rögtön fölszólt az őr, ha sétálni akartak, csak örség kísérelében mehettek ki a ház elé. Négy ántánl tőbornok őrizte őket és francia tiszték... Lent bug már a hajó, mennünk kell tovább. Elbucszunk a királyi börtöntől, a híres kolostortól és elgondolkozva bandukolunk vissza a hajóhoz. Korda Tibor.

— Wittmayer iparművész, Bivós (Vörösmarty-utca 37). Zutt tanár elsőrangú tanítványa, mint az elmúlt kiállításokon, úgy a gyermekügyl kiállításán is föltűnt gyönyörű és művészi munkáival. Főleg aranyban, ezüstben készült Zutt-stílusú, finoman átérzett, eizellált és domborított gyűrűk, brostók, mellékek, órmak, stb. azok, amelyekben a kormányzó ur ölfelméltósága a feleségével együtt hosszú ideig gyönyörködött. A fiatal iparművész tehetsége nagyszerű méreteken bontakozik ki ezen a kiállításon. Wittmayer legjobbképp Amerikába készül, ahol nagy tere lesz a tehetséges iparművésznek.

— Ha használt vászoncipőjét vadonatújja akarja tenni, használjon World-cipőtisztítót, amely egy perc alatt vadonatújja varázsolja. Mindenütt kapható.

Rehánst, ékszer, aranyat, ezüstöt, hamisfogat ne adjon el senki, amíg meg nem hallgatta Fischer és Eisner ékszerészek legmagasabb árát, Rákóczi-ut 27.

leni más, minthogy tovább akarják folytatni eddigi magatartásukat és

ki akarják szélesíteni azt a csekély úrt, amelyet a saját maguk kilépése a pártban okozna.

Eppen ezért kell sürgősen tiszta helyzetet teremteni.

A miniszterelnökhöz nagyon közel álló kormányfőúrnak ez a megnyilatkozása bizonyosság a mellett, hogy

a pártválság valóban megvan.

A Gömbös-csoport részéről azonban azt a leg-határozottabb információt kaptuk, hogy

sem Gömbös Gyula, sem az őt követő képviselők egyelőre nem szándékoznak kilépni a pártból.

hanem megkísérik az ellentéteket békésen áthidalni. A fajvédők kettészakadásáról szóló híreket is határozottan cáfolják Gömbösök. Eckhardt Tibor kijelentette munkatársunk előtt, hogy szó sínes arról, mint hogy ha Wolff Károly és Gömbös között nem volna a legteljesebb az egyetértés.

Gömbösök állásfoglalása — talán nemcsak látszólagosan — összefügg az Eberdó Magyarok Egyesületében történt rendszerváltozással. Az Eberdók föltétlenül számítanak a fajvédő csoport vezető képviselőtagjainak részvételére az újonnan megválasztott intézőbizottságban.

A helyzet tehát nagyon kusza és bizonytalan és semmi kitalálás nincs arra, hogy a közel napokban tisztázódjék.

Az ellenzék körében pedig ezalatt erősen kétségűdnek az indemnitás vitájára, amely szerdán kezdődik. Tekintve, hogy a pénzügyi bizottság leszavazta az indemnitási javaslat kettéválasztására vonatkozó ellenzéki indítványt, nem remélhető, hogy a vita rövid lesz. Az ellenzék ugyanis csak a földreformnovella beferjesztése ellenében volna hajlandó rövid vitára. Ez azonban a legnagyobb valószínűség szerint nem fog megtörténni és így erős indemnitási vita fog lezajlani a nemzetgyűlésen. Ami az új ellenzéki pártalakulásról szóló híreket illeti, erre vonatkozóan a legérdekeltőbb fél: Rassy Károly, akit az új alakulás vezéréként emlegettek, kijelentette előtünk, hogy — egyáltalában nincs tudomása róla...

— Rekvirálni akarják Molnár-Tóth József lakását. Pálffy Gábor iparművész, aki miután lakása nincsen, mint mázolómunkás kénytelen a Ganz-gyárban dolgozni, kérvényt adott be a Lakáshivatalhoz, amelyben kéri a négyszeres rablóvilkos Molnár-Tóth József lakásának elrekvirálását.

— Végso kétségbeesésében teszem e lépést — írja beadványában Pálffy — s mivel előrelátható, hogy Molnár-Tóth lakásába nem fog visszatérni, kérem azt nekem kiutalni, hogy a háború kitérősekor abbahagyott iparművészi munkám folytathassam.

MŐLŐVELEM ÉS VÁSÁRLÁS?
Meglévő pénzüket legjobban befektetik az alább felsorolt cikkek megvételével

Vászon kitűnő minőségű mindennemű fehérmintűre alkalmas, pamutból, méterje..... 1785 K	Női szövetek modern színekben, méterje. 1085 K
Lepreók fehérített, bőrerős minőség, db 7860 K	Férfi nadrágszövetek 100% szelés színekben m.-je 8895 K
Batizál selyemfényű, 115 cm széles, méter 2870 K	Vita és férfi vászonruhágyártások elszakíthatatlan minőség, méterje..... 1733 K
Angliák bőrerős minőségben, 1582 K-től feljebb	Zelreok modern színezett minőség m.-je. 1920 K

Kétfestő maradékok, kanavászok, tőrülközők, abroszok, pohártörők és gyönyörű himzett kész női fehérmintűk minden elfogadható árral

OLCSÓ MARADÉKVÁSÁR CSAK AZ UDVARBAN
Budapest, Király-utca 32 (Petőfi-utca sarok)
Kérjük tekintse meg raktárunkat, vizsgálja meg árainkat!

Figyelje meg
a gyümölcs és cukor mostani árát és hasonlítsa a kitűnő

Meinel gyümölcsiz drához

BUYOR, UJ ÉS HASZNÁLT,
vétel és eladás. Szűnyeg is legelőnyösebben
Lakáscsere, Budapest, Dombóczy-utca 34
(Hernád u. sarok). Telefon: József 44-40. szám
347

KÖZGAZDASÁG

E héten tovább szilárdul a tőzsde

A tőke most még papirokba menekül...

—, június 17.

(A Reggel munkatársától.) A korona vigasztalan árhanyatlásával e héten sem tudott lépést tartani a tőzsde és az a monstruózus hausse, amelyről a nem mindenbe beavatott közönség reménykedett, természetesen elmaradt. Elmaradt pedig két okból: először azért, mert a pénz hanyatlásával arányban nincs elegendő pénz rendelkezésre és másodsor, mert a tőzsde vezetősége e héten is meglepetésszerűen szüntette be a tőzsdénapokat. Egyébiránt a hét eseményei szóról-szóra igazolták a hét elején megállapított prognózisunkat, amely úgy szólt, hogy a fölfelé fejlődés e héten okvetlenül megindul, arányai azonban attól függetlenül megindul, arányai azonban attól függetlenül, vajjon a tőzsde vezetősége nem rombolja-e le megint azt, amit a gazdasági szituáció indokolt.

A hét elején, a rendezés dacára, erős tempóban lendült fölfelé az üzlet. Egyes papirokban olyan fejlődés mutatkozott, hogy már-már azt kellett hinnünk, miszerint az átértékelés minden akadály nélkül fog végbemenni. Ekkor lett általánosan tudottá az a hír, hogy a keddi napon nem lesz tőzsdei forgalom és hogy a giró munkabírására való tekintettel, csütörtökön is zárva lesz a tőzsde. Ez a hír elkedvetlenedést okozott és legott érezhetővé vált hatása. Némi megnyugást mindössze az hozott, hogy

a vezető emberek arról iparkodtak biztosítani a tőzsde közönségét hogy további megszorító intézkedések nem következnek.

A másik ok, amely a hausse teljes kifejlődését megakasztotta,

a pénz aránylagos hiánya.

A forgalomban levő 125 milliárd nem elég arra, hogy a vásárlásokat eszközöljék vele és így természetesen ismét az a szituáció fog beállni, amelynek a multikori hausse folyamán voltunk tanúi, hogy a tőke váltakozó elhelyezkedést fog keresni oly módon, hogy egyik héten kosziba, a másikon pedig értékpapirokba fog menekülni. Emellett nem szabad elfeledni azt sem, hogy a kontremín állandóan résen van és egy nagyon egyszerű számítás alapján könnyen operálhat. Ha ugyanis bianco eladott értékpapírt csak olyan kevéssel emelkedik, mint amilyen névértékben emelkedik a koszt-pénz kamatlába, már nagyon jó üzletet csinált, ha pedig az eladott áru még árfolyamban esik is, pláne kitűnően operált.

Ilyen körülmények közt nagyon indokolt az az óvatosság, amelyet a nagy hausse-lárma dacára mindenkinél találunk, aki a tőzsdei viszonyokat alaposan ismeri és nem hangulatok után indul, hanem a tényleges helyzetet mérlegeli. Az óvatosságot az elmúlt hetek tapasztalatai is nagyon javasolják, mert a váltakozó tőzsdéüzleti rendszer mellett az emelkedési és esési időszakok is váltakoznak és mert azok, akik tisztán spekulációt üznek, vagyis egy tőzsdéi időszakon belül vesznek és adnak el, a megkurtított tőzsdénapok miatt nagyon nehéz helyzetbe juthatnak, akik pedig koszt-pénzt vesznek igénybe, igen könnyen válságba sodródhatnak, nem is szólva arról, hogy a koszt-pénz-követelések jogi védelme tekintetében, bizonyos relációkban, ma sincs teljesen tisztázott helyzet.

Mindent összefoglalva, az a helyzet, hogy habár minden gazdasági ok megegyezik az emelkedő irányzat további fejlődésére, sok momentum tartózkodást tesz szükségessé.

*

Ha már most a fent vázolt tőzsdéi helyzetből e hétre szóló véleményünket akarjuk megformálni, azt kell mondanunk, hogy

a korona esése folytán beállott szituáció a tőkét még értékpapirokban való elhelyezkedésre fogja bírni.

Ez az elhelyezkedés főleg a

nehéz értékekben

fog történni s épenséggel sem csodálkoznunk, ha az általános készpénz vagy egyéb szénpapírok, a cukorértékek, a gépgyári nehéz papírok, a fapiac Nasiejia, hatalmas lendületet mutatnának. Hiszen, hogy például a Kőszénél maradjunk, ez a papír még mindig meglepően alacsony árfolyamot mutat s dupla árnál is jó tőkeelhelyezésnek mondható. Mivel az elmúlt pénteken úgy láttuk, máris nagyon sokan rendeztek, talán nem tévedünk abban a föltevésben, hogy

a hétfői nap elég szilárd lesz és szilárd marad az egész hét

is, melyet még a váltakozó tőkeelhelyezkedés rendszerében papírhétnak nevezünk, míg a jövő hetet talán inkább már a koszt-pénz-hét elnevezés alatt lehet majd megjelölni.

×7%-kal kötötték kosztüzleteket. Egy hét alatt 4%-kal emelkedett a koszt-pénz. A tőzsde határozottan szilárd alapirányzatával szemben, amelyet egyébként mindenképpen indokoltnak is tartunk, a koszt-pénz ugrásszerű emelkedése kissé aggodalmas tünet.

× „Egy új igazgatósági tag választása.“ A Hitelbank közgyűlési meghívóján szerepelt egy pont, amely egy új igazgatósági tag választásáról szólt. Új igazgatósági tagnak Szirmay Oszkárt, a Kőolajfőnökök Rt. vezérigazgatóját akarták megválasztani és így kárpótolni azért, hogy a helyére Sebeszta Kolos, az Iparbank vezérigazgatója kerül. Szirmay azonban nem ment nyugalomba, Sebeszta eltérte az abroszt a Hitelbankkal és így fölöslegessé vált a közgyűlési meghívó ötödik pontja. Pont.

× Közgazdasági hírek. Az ünnepi magánforgalom igen barátságos volt és bizonyos mértékben jellemezte az új tőzsdéjét bekövetkező hangulatát. A korona sorsát illetőleg alig van véleménykülönbség a piacon, ez az oka az arbitrársértékek és valutapapírok iránti viharos keresletnek. A spekuláció ugylátszik a szénpiac (beleértve a téglapapírokat) felé orientálódik, de keresi a közlekedési és faértékeket is. A tőzsde általános megszilárdulását, amely megfelelné a közgazdasági helyzetnek, két momentum látszik befolyásolni, amely a komoly spekulációt bizonyos mértékben óvatosságra inti: ez a pénzzúke, helyesebben az a körülmény, hogy a bankjegyek rendelkezésre álló mennyisége nem áll arányban egy rendkívül szilárd tőzsdéi hét kasszanapjához szükséges bankjegy-tömeggel, a másik: a koszt-pénz drágulása, amelyről ezúttal nem a bankok tehetnek, mert a bankok eddig elég bőségesen adnak pénzt a piac rendelkezésére. Jólértesült tőzsdéi körökben a következő papirokban látják a hét favoritjait: Kőszén, Nasiej, Hazai fa, Ofa, Brassó, Nova, Közúti, Spodium, Magyar Hitel, Angol-Magyar Bank, Telefon, Polgári Sör, Schlick, Mag, Goldberger, Juta, Kender, Nagybátányi, Ujlaki, Osztrák Hitel. — A Kerámia alaptőkét fog emelni. A Reggel értesülése szerint eddigi tőkéjét 10 millióról 80 millióra emeli föl. Ezzel egyidejűleg a 200 K névértékű részvényeket 1000 K-ás részvényekké vonják össze. A régi részvényeseknek az újakat 9000 K áron ajánlják föl. — A Reggel már több ízben informálta olvasóit arról a versenyfutásról, amelyet a Levante és Atlantika folytattak az olasz kormány előtt hajóparkjaik visszavétele és vállalataik üzembehelyezése dolgában. A pesti tőzsde híven visszatükrözte ennek az érdekes versenynek minden fázisát: hol az Atlantika fúziós terve állott előtérben (ekkor az Atlantikát hajtották fel 6000-ról 20.000-ig), hol a Hitelbank ajánlata, hogy külön-külön alakuljanak meg, nyomult előre, 50—80.000 koronával ugratva előre kurzusát. A végleges megállapodás: úgy az Atlantika, mint a Levante külön társaságot alapítanak és a két egymástól független vállalatnak közös olasz elnöke lesz Fassani báró személyében. Így végződött holtversenyben a két magyar hajóvállalat küzdelme és ennek következményeként a tőzsdén mind a két papír lényegesen megszilárdult. Föl kell még jegyeznünk, hogy a legutóbbi katasztrófális beszszben a legtöbben Levantén szüvedtek hajótörést. — Az Első Magyar Általános Biztosító és hónap 23-án 160 millióra emeli az alaptőkét, 4000 darab 20.000 K névértékű részvény kibocsátásával. — Krausz Simon, az Angol-Magyar Bank alelnöke, e hónap 23-án érkezik vissza külföldi útjáról. Krausz, aki jelenleg Párisban tartózkodik, Londonban az intézte angol érdekeltségével a tőkeemelés módjait beszélt meg. — A Lloyd-bank, amely most emelte föl alaptőkét 500 millióról egy milliárdra, elhatározta, hogy öt régi részvényre három újat ajánl föl, részvényenként 800 koronáért. A vásárnapi magánforgalomban a Lloyd-bank részvényeit 4200 koronán jegyezték. — A Kereskedelmi Banknak sok gondot okoznak a Doroghi-féle gumigyár részvényei. Mindössze 50.000 darabban rendelkezik a bank s már eddig közel félmilliárd darabra történt előjegyzés. Eleinte 4—5000 koronába került egy részvény, ma már 8—9000 koroná az ára. A Kereskedelmi Bank úgy segít magán, hogy földarabolja a huszonötös részvényesemókat és egyes igénylőknek csak 5—10 darabot ad. — Az Athinacum leányvállalatának, az Ujságüzem Rt. nyomdávállatnak részvényeit bevezetik a tőzsdére. — A Szlavónia elővételi jogát adták és vetették a tőzsdén, tudvalevőleg igen nagy üzlet volt ebben az előretörő fapapírosban. Most az a helyzet állott elő, hogy az Iparbank csupán dinárban, vagy pedig a Devizaközpont árfolyamánál jóval magasabb koronaértékben akarja elfogadni az elővételi jog árát. A zsiroiban persze ez a körülmény zavart és torlódást idéz elő, mert a vevők nem hajlandók sem dinárban, sem a Devizaközpont árfolyamánál magasabb árat fizetni. Mi lesz hát a Szlavónia elővételi jogával...

Szénatér közelében

3 szobás

világos, magasföldszintes, modern utcai lakóházat célszerűen 3-4 szobás pesti lakásra. — Ajánlatok „M. L.“ jellegre Bokor-Bank hírdetőjébe, Dorottya-n. 7 kiténdő

A korona zuhanása

— Kónyi Hugó nyilatkozata —

A korona aggasztó értékesítkése dolgában A Reggel munkatársa fölkereste Kónyi Hugó kincstári főtanácsost, a Hazai Bank helyettes vezérigazgatóját. A kiváló pénzügyi kapacitás a következő nagyrészt nyilatkozatot adta az aktuális pénzügyi kérdések egész komplexumáról:

— A korona értékének hanyatlása újból aktuálissá tette a vitát az inflációs és a deflációs pénzügyi politika hívei között. Az inflációsok a bankjegy korlátlan szaporítása mellett foglalnak állást és azt állítják, hogy az inflációs pénzzel is termelhetők új értékek. Elfelejtik, hogy egy deflációs politikával lassabb tempóban több érték állítható elő. Különösen az új inflációs gazdagok azok, akik a korlátlan bankjegygyártást hirdetik, de vannak olyanok is, akik az inflációs-tébolyban új meggazdagodási lehetőségeket látnak, mert tagadhatatlan, hogy az infláció sok új gazdagságnak forrása és éppen ez az, ami csábítóan hat az emberekre. Azonban az ilyen viták teljesen hiábavalók, ha figyelembe vesszük a német és osztrák példát. Az utak, amelyeken a gazdaságnak ily katasztrófális deflációs időkben haladnia kell, még nincsenek egyengetve.

— Magyarországon a bankjegyforgalom 125 milliárd, ebből az állam 50 milliárdot vett igénybe, 75 milliárd a magángazdaságokra jut. Ha figyelembe vesszük, hogy a heti munkabérek és egyéb fizetések, a kereskedelem és az ipar igényei, továbbá a tőzsde szükségelte mindig nagyobb és nagyobb összegeket absorbeálnak, úgy igazán csodálkozni kell afölött, hogy ily hatalmas forgalom a mostani bankjegy-mennyiséggel egyáltalán lebonyolítható. Persze, a gazdaságnak minden téren nagy pénzhány-nal kell megküzdeni és ebben a tekintetben alig is várható javulás, mert a bankjegyforgalom sokkal kisebb mértékben nő, mint a fokozatosan emelkedő szükséglet. Könnyen kimutatható lenne, hogy Ausztriában a 4.5 billió és Németországban a 8.5 billió bankjegyforgalom sokkal megfelelőbben számol a forgalom szükségleteivel. Nálunk a gazdaság jórésben már eszkomptálta a korona hanyatlását. A pénzügyminiszternek el kellett szánnia magát a közalkalmazottak fizetésének javítására, továbbá a tarifa és illetékek emelésére. A magángazdaság szintén alkalmazkodott a korona értékesítkéséhez és az összes szükségleti cikkek gyors drágulásában már jóval a zürichi jegyzés előtt kifejezésre jutott a korona mély árfolyama. Mindazonáltal nálunk valószínűen lassabb tempóban megy majd végbe a korona fölösztása, mint Ausztriában és Németországban, ami azzal magyarázható, hogy Magyarország önmaga termeli szükségleteinek nagyrészt, másfelől pedig az ipar sokkal kisebb összegeket nyel el nálunk, mint a nagy ipari államokban.

— Amíg az állami költségvetés egy állandóan emelkedő deficit ellen küzd és amíg kereskedelmi és fizetési mérlege nem javul, mindaddig nem lehet hathatós ellenszerről szó. Hogy a pénzügyminiszter a valorizációs hitelek intézményének hatását a közgazdaságra hogyan képzei, ez nem világlik ki teljesen beszédeiből. Az én véleményem szerint egy ilyen kísérlet nehézségekkel jár. Öszintén szólva, a

valorizációs hitelek bevezetését nem tudom elképzelni az egész gazdasági életnek aranyalapa való helyezése nélkül.

A valorizációs hitelek rendszere, ha nem térünk át az aranybázisra, véleményem szerint újabb megrázkódtatásokat idézhetnek elő az iparban és kereskedelemben és újabb drágasági hullámot okozhat.

— Az egyetlen kivétel ut a külföldi kölcsön és az ántant a saját érdekei ellen is cselekszik, ha szomszédaink tanácsára, nem segít idejében egy olyan kölcsönhöz, amely nemcsak nekünk, hanem végeredményében neki is előnyös.

A legbiztosabb tőkebefektetés

Kereskedők, iparosok, földbirtokosok, bérlek, háztulajdonosok, vállalkozók, tőkés stb. Bankunk utján közzéadhatunk a legelőnyösebbben gyűmölcsözteszhetők magyar koronaösszegekben elfogadott készpénzt.

A nálunk gyűmölcsözteszhetők elhelyeztetett készpénztőkéket a budapesti Értéktőzsdén jegyezték és Pénztárunkhoz fedezeteképpen beszücsöltött legjobban meg-alapított bank- s iparvállalati részvények ellenében heti kölcsönként folyósítjuk, a nyugtált hitel biztosítására szolgáló részvénytőkének napi árfolyamértékének csupán harminc-harminöt százalékos eszközönd megterhelése és a hitelet fölvevők — kötelezően alapuló — teljes vagyoni szavatossága mellett.

Koronaátutalás e célból hozzánk a Magyar királyi Állami Jegyintézetnél és a Magyar kir. Postakártyapénztárnál vezetett csekk számláink utján is eszközölhető.

Három-négyszeres zölogogi biztosításra kihelyezett s hétről-hétre esedékes lly készpénztőkék után az elérhető jövedelem mindenkor:

évenként 8% kamat,
évenként 12% bankjuttaték,
évenként 16% folyószámlai juttaték

és rendszerint:

heti előzetes 2%, 3%, 4%, 5% és 6% között

váltakozó folyósítási jutalék,

ami évente utólagosan körülbelül 250%, 375%, 525%, 700%, illetve 900% folyósítási jutaléknak felel meg. Összeke-lési költségeink heti 1/8%.

A bankunk utján lly módon kihelyezett készpénztőkékét kívánságra minden előzetes fölmondás nélkül — bármikor egészben és azonnal visszafizetjük.

Roith Bank

Budapesten, VI. Vilmos császár-ut 45

Alapítási év: 1906 Pénztári órák reggel 9 órától délután 5 óráig

Félmilliárdos kiviteli ügy botránya

A Bibó Kálmán részvénytársaság harca a Terménybizományi részvénytársaság ellen

Sikkasztás büntetével vádolt vezérigazgató

(A Reggel tudósítójától.) Tavaly nyáron a Hangli Kioszkban nagyobb üzleti vállalkozás megbeszélésére találkozót adtak egymásnak Bibó Kálmán ismert tőzdebizományos és terménynagykereskedő és Kánya Albert, a Terménybizományi és külkereskedelmi rt. vezérigazgatója. Mindketten pontosan megjelentek a jelzett időben és rögtön rátértek a nagy kiviteli ügy megbeszélésére. Bibó elbeszélte, hogy a Futura utján megállapodást kötöttek a kormánnyal, amely szerint

hatalmas vagonételekben beszolgáltatandó buza ellenében kapnak sok-sok takarmánylisztet, nagy vagonételekben nulláslisztet, persze megfelelő kiviteli, szállítási engedéllyel együtt.

Ennek a kiviteli ügynek hatalmas méretei még hatalmasabb hasznot ígérnek, de természetesen nagy tőkére van szükség, amelyet a Kánya Albert vezérigazgatója alatt álló Terménybizományi és külkereskedelmi rt.-nak kellene adnia. A magyar lisztnek külföldre való szállítása mindig jó üzletnek bizonyult, nagy haszonnal kecsgetett ez tavaly nyáron is és így Bibó Kálmán és Kánya Albert hamar megegyeztek.

Alkalmi egyesülést létesítettek a kiviteli ügy lebonyolítására, közös haszonnal. Bibó Kálmán hozza az üzletet, Kánya Alberték adják a pénzt és majd közösen osztózkodnak a hasznon.

Bibó Kálmán kilenc üzletet hozott és pedig a következőket:

1. Beszolgáltatandó a kormánynak 35 vagon buza, amelynek ellenében kap a konzorcium 50 vagon takarmánylisztet a szükséges külföldre való szállítási, kiviteli engedéllyel.
 2. A második üzlet ugyancsak 35 vagon buza ellenében további 50 vagon takarmányliszt átvételére és kiszállítására vonatkozott.
 3. 21 vagon ellenében kapnak 30 vagon takarmánylisztet.
 4. 100 vagon buza beszolgáltatása ellenében kapnak a kormánytól 200 vagon nulláslisztre kiviteli engedélyt.
 5. 14 vagon buza ellenében kapnak 25 vagon nulláslisztre külföldi szállítási engedélyt.
- Ezt az öt üzletet lebonyolították, a megfelelő buzamenyiségeket a Futurának adták át és nyomban megkapták a nagymennyiségű takarmánylisztet, illetve a nulláslisztnek kiszállítási engedélyt.
6. A győri Back-malomnak szállított a konzorcium 10 vagon búzát és kaptak érte 7 vagon nulláslisztet.
 7. 10 mázsa rozstot adott az alkalmi egyesülés 600 mázsa búzáért.
 8. Vásároltak 15 vagon rozslisztet és ebből külföldre vittek 14 vagon.
 9. Vettek és eladták a belföldön 1 vagon árpát.

dobozgyár. Természetesen egész sor bizonytalan sorsú és az ismeretlenség jöteknony homályában dolgozó apró vállalat igyekszik a tőzsdére besurranni, hogy sippal-dobbal beharsonnáza olesó milliókhoz jusson a **közönség megfélése** árán. A tőzsdetanácsnak, minden külső befolyással szemben, könyörtelenül meg kell védeni a pesti tőzsdét attól, hogy **iparlovagok és notórius fezőrök játéktárlangjává** züllyek.

Élénk a nem jegyzett értékek piaca. Állandóan nagyobb üzleteket bonyolítanak le a nemjegyzett papírok piacán. Nagy a kereslet a **Bauxit** iránt, a közeli bevezetés híre, bankpapírok között a **Lloyd Bankot** és berlini kezek a **Budapesti Bankot** keresik. E piac spekulánsainak kedvencei mégis a **Warsaw** és a **Kopecky**. Ma volt a warsawi gyár hatósági megnyitása. A vállalat a jövő héten már áru szállít. Kopeckytben nagyobb tétel részvényt vett a prágai **Stojanovszky és Schmiel** cég, amely a legnagyobb birtosodó gyára Cseh-Szlovákiának. A szombati és vasárnapi magánforgalomban a **Strasser és Társa** cég folytatta visszavásárlásait és ennek a hatása alatt a papír 3000 K-ig emelkedett.

Magyar Általános Hitelbank és Első Magyar Iparbank fuziója. A Hitelbank az alapítókénak 105,000 részvény kibocsátása által 420 millió K-ról 482 millió K-ra való fölemelést határozta el. Az új részvényekre 10:1 arányban dbanként 30,000 K bevezetése ellenében a régi részvényeseknek elővételi joguk van, amely e hó 28-ig gyakorolható. A közgyűlés az Iparbank beolvadását elhatározta; ugyanilyen határozatot hozott az Iparbank közgyűlése; az Iparbank részvényesei hirtelményileg fognak fölhívni arra, hogy részvényeiket a Hitelbanknak e célra kibocsátandó 66,666 részvényre leendő becsesréjük végett — hitelbanki részvényre 5 iparbanki részvényt számítva — bemutassák. A Hitelbank saját tőkéje mintegy 6 milliárdra fog emelkedni. Az Iparbank osztalékfelvétele 60 K-val e hó 18-tól kezdődően váltható be a Hitelbank pénztáránál.

A **Lloyd Bank Rt.** igazgatósága július 3-án egybehívandó közgyűlésének az 500 millió K alapítókénak 1-milliárd K-ra leendő fölemelését fogja javasolni. Ezzel a tőkeemeléssel a magyarországi pénzügyek sorában a Lloyd Banknak lesz a legnagyobb részvénytőkéje.

A **Budapesti Liptóvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság** rendkívüli közgyűlése alapítókénak 120,000,000 K-ról 160,000,000 K-ra való fölemelését határozta el. Az elővételi jog 6:1 arányban 650 K-ás áron e hó 19-től 27-ig az intézet pénztáránál gyakorolható.

Neuschloss-Lichtig repülőgépgyár és falpar rt. 20 K osztalékot fizet és hogy a társaság alapítókénak 637,500 db. új részvény által 255,000,000 K-ra emeli. Az összes részvények eddigi részvényeseknek ajánlatnak 1:1 arányban 800 K ellenében. A vállalat az utolsó időben oly erős mértékben van foglalkoztatva, hogy forgókéjének szaporítása vált szükségessé. A repülőgépgyártást, a békeszerződés által előírt korlátok között, újra fölveté.

× Vasárnapi bankközi forgalom Budapesten és Bécsben. Budapestben az arbitrage papírokban a tegnapi egy árnyalattal magasabb taxációs árfolyamokról hallottunk, főleg **Osztrák Hitel, Általános Köszén, Magyar Hitel** iránt érdeklődtek, de effektív kötés alig jött létre. Az arbitrage részvények itteni árfejlődése folytán számítanak arra, hogy a bécsi tőzsdéről ezen papírok egy része ide konvenial. — Bécsből jelenti telefonon a **Reggel** tudósítója: A vasárnapi érdeklődés elsősorban az **Osztrák Hitelre** irányult. **Cyprut** oly nagy tömegeket vásárolt már föl a Kreditanstalt részvényeiből, hogy **Rotschildék** ugyancsak kénytelenek a piacon található darabokat a maguk pozíciójának biztosítására összevásárolni. A bankértékek általában szilárdak. **Bosel** számlájára ma is vásárolták az **Unionbank** és **Bodenkreditanstalt** részvényeit. **Petroleumpapírok** iránt ugyancsak élénk az érdeklődés, főleg a **Fantot** favorizálják. A **Salgó** részvényeket ma hosszabb idő után komoly kezek ismét erősen keresték.

× 280.000 kötés — 12.000 hibajelentés. Az értékpapír egyezmény tagjait kedre gyűlésre hívták össze. Ezen a gyűlésen a vezetőség a **Reggel** értesülése szerint, főként kötelesegeik teljesítésére óhajtja kitanítani a tagokat, hogy ne történhessék meg, mint a legutóbbi kasszanapon: 280.000 kötés — 12.000 jelentés. Valóban, legfőbb ideje, hogy a tőzsde tagjainak egy jelentékeny része több gonddal és körültekintéssel végezze hivatását, úgy az üzletkötés, mint a szállítás és átvétel terén.

× Mi a Hazai fa karrierjének titka? A fapiac egyik elhanyagolt értéke a Hazai fa volt, amely végre az elmúlt két héten 17.000-ról 45.000 K-ig javította meg árfolyamát. A közönség tájékoztatlan része **fuziósi hírekkel** hozza összekötöttesbe ezt a rendkívüli karriert; a Hazai fa emelkedése még közeli tranzakciókkal sem magyarázható. Ez a fapapír típusa a nagy belterekkel rendelkező részvénynek. Egészen bizonyos volt, hogy a tőzsde egyszer észreveszi és favorizálni fogja. Erdőségei, faféléi, fűrészei, gyarai, vagyontételei 65 milliárd magyar koronát képviselnek. Ebből a hatalmas összegből 50% Romániára, 30% Jugoszláviára és 20% Csehországra, Ausztriára és Magyarországra, illetőleg ez országok területén levő vállalatára esik. Kétségtelen, hogy a **Nasici, Ofa** után a **Hazai fa** a fapiac leg-többet érő papírosa.

× Mi az a Kéve? A vasárnap reggeli lapok jelentették, hogy egy új agrár intézmény alakul „**Kéve**” Mezőgazdasági és Iparfejlesztő Rt. céggel, egymilliárd korona alapítókével. Az igazgatóságban eddig helyet foglalnak: **Gróf Zichy János, gróf Hoyos Miksa, Mayer János, Ipolyi-Keller Gyula, Purgly Emil, Beliczay Géza, dr. Mutschbacher Emil** és mások is. Az új alakulás, amint a **Reggel** értesül, igen nagyszabású vállalkozással gazdagította a magyar közgazdasági életet, amelynek nemesek szigoruan vett üzleti jelentősége van, de amely be fog kapcsolódni és intenzíven ki fogja venni részét közgazdasági életünk jövő alakulásából is. Az új alakulás első jellegzetes tulajdonsága, hogy nem tartozik bankhoz, hanem saját anyagi és erkölcsi erejére támaszkodva akarja megoldani kitűzött céljait. Ennyiben az üzleti vállalkozások egészen új típusát fogja képviselni. A mezőgazdaságban ugyanis hiányzott egy olyan alakulás, amely szigoruan üzleti elven alapulva, saját tőkéjét összegyűjtve, szolgálna a kitűzött célokat. Eddig a mezőgazdaságban foglalkozási szervezetek típusa volt a domináló és ezeknek az a természete, hogy erősen rá vannak szorulva állami támogatásra és egy bizonyos bürokratikus jellegű tünemények föl. Ellenben hiányoztak a mezőgazdaságban erős terményértékesítő és hitelnyújtó vállalatok, amelyek, amellet, hogy a gazda terményeit közvetlen helyezett el és értékesítik, hitelt is nyújtanak. Az új vállalkozásnak kidolgozott, célirányos tervei és fix megállapodásai vannak a mezőgazdasági ipar és intenzív mezőgazdaság művelésére, amelyeket rendszeresen akar az országban megvalósítani és magához akarja kapcsolni az egyes hasonló és rokonérdekeltségeket, ahogy a bankok teszik ezt iparvállalataikkal. Az alakulás tudatában van annak, hogy a magyar mezőgazdaság nagy átalakulás előtt áll, sok krízisen fog keresztül menni és ennek következtében részt akar venni nemcsak a mezőgazdaság, de a közgazdasági élet irányításában is. **Nagy- és kisbirtokosok** vannak együtt ebben az alakulásban és úgy látszik, hogy a napi politikában sokat és gyakran emlegetett gazdasági front ezen alakulás keretében fog megvalósulni **éspedig sokkal könnyebben, mint éppen a politikában.** Ha tekintetbe vesszük még azt is, hogy azok, akiknek neve a vezetőség köréből egyelőre nyilvánosságra jutott, a legjelesebb magyar mezőgazdák közül valók, azt lehet mondani, hogy már maga a névsor egy kész program. Amint a **Reggel**-nek sikerült megtudni, az alakulás nem lesz szigoruan agrár jellegű vagy legalább is arra fog törekedni, hogy kiegyenlítve hasson a többi gazdasági ág között.

× Bevezetések és kivetések. A tőzsdén konjunktúra és a mértékellenes nyereszkeskedési kedv (lüh, tömegörület) az okozója, hogy minden kis vállalat, olyanok is, amelyeknek békeértéke 5 forint, vagy 20 korona, a tőzsdén óhajt elhelyezkedni. A gazdasági élet fejlődése hozza magával, hogy a tőzsde komoly vállalatok részvényeinek bevezetése előtt el ne zárkózzék. **E bevezetéseket azonban vagy magának a vállalatnak abszolút értékével, vagy a finanszírozó intézet jóhírével kell zsíránia.** A következő hetekben néhány egészen elsőrendű vállalat vezet be a tőzsdére a **Kereskedelmi Bank, a Hazai Bank, a Leszámitoló Bank, az Angol-Magyar Bank, az Olasz-Magyar Bank** és a **Kölnér-cég** szindikátusa. Ezek: **Bauxit, Dorogi gumi, Lukács-fürdő, Unió bánya, Dunántúli Sertésztelep és Mezőgazdasági Rt., Budafoki Zománccéggépgyár, Rothmiller Rt., Dávid**

A **Bibó-Kánya-féle** alkalmi egyesülés ezt az óriási üzletet **káprázatos gyorsasággal** bonyolította le. **Tavaly júliusban találkoztak a Hangliban és nyarutóján a kilenc üzlet már lebonyolított s elérkezett a haszon elszámolásának ideje.**

Itt aztán a szerződő felek **összekaptak.** **Bibó Kálmán** szerint a **Kánya-féle** részvénytársaság eleinte nem akart elszámolást adni és amikor kiforszírozták, akkor az elszámolás sok olyan adatot mutatott, amely szerintük a tényekkel ellentétben állt. Sok huzavona után mégis összeültek és megállapították, hogy

a kilenc üzletnek összes bevétele 437,560.169 korona volt.

A Terménybizományi és Külkereskedelmi Rt. az üzletek lebonyolítása körül fölmerült költségek címén 41½ millió koronát számított fel és a **Kánya Alberték** beállítására szerint ez a nagy költség a tiszta hasznot mindössze 36 millió koronára csökkentette. **Bibó Kálmánék** az elszámolást nem fogadták el és azt mondták, hogy a költségzsámla olyan tételeket tüntet föl, amelyek a valósággal ellenkeznek.

A **Bibó Kálmán** gabonakereskedelmi r.-t. bírói utra terelte a kérdést. Először **polgári pert** indított a **Terménybizományi r.-t.** ellen 2½ millió 728.787 korona iránt. A polgári törvényszék előtt most folyik a kiviteli ügynek sokmilliósi haszna fölött a peres felek marakodása és nemsokára ítélettel dönti el a bíróság, kinek hány millió jár a haszomból. De van ennek az ügynek egy másik, **kényesebb oldala** is, amely nem a polgári törvényszéket, hanem a **rendőrséget és az ügyészséget** foglalkoztatja.

Amikor **Kánya Alberték** előterjesztették elszámolásukat, föltűnt egy **harmadfélmillió koronás tétel.** Augusztus elején ugyanis a **Bibó cég** 2,500.000 koronát adott át a **Terménybizományi r.-t.** egy tisztviselőjének **minden nyugta nélkül.** **Kánya Alberték** ezt a pénzt megkapták, elkönyvelték és a **harmadfélmillió** koronát az elszámolás alkalmával még sem ismerték el, mire **Bibóék sikkasztás és okirathamítás miatt a rendőrség előtt tették meg a följelentést Kánya Albert vezérigazgató és társai ellen.** A rendőrségi nyomozás után

a vizsgálóbíró elrendelte a Terménybizományi és Külkereskedelmi r.-t. üzleti könyveinek lefoglalását és a könyvszakértői vizsgálat igazolta, hogy a két és félmillió korona Kányáékhoz tényleg befolyt.

A vizsgálati anyag iratai az ügyészség elé kerültek és most a **vádhatóság Kánya Albert** vezérigazgató, **Galetzky Jenő** főkönyvelő és **Hoffmann Géza** Ernő pénztárnok ellen **sikkasztás és magánokirathamítás büntette** címén **vádíratot adott be.**

× Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár e hó 23-iki rendkívüli közgyűlése a forgalomban levő társasági részvények névértékének 600 K-ról 1000 K-ra való kiegészítést és alapítókénak fölemelését fogja javasolni.

× Natúralföld Mezőgazdasági és Kereskedelmi Rt. igazgatósága a közgyűlésnek indítványozni fogja az alapítókénak 5 millióról 15 millióra való emelést. Az új részvényekből 1:1-et a régi részvényesek kapnak névértékben. A kiegészített igazgatóság: **Haller István** (elnök), **bárá Dániel Tibor** (társelnök), **ifj. gróf Szechenyi Rezső** és **Kenessey István Lajos**, **gróf Teleky Géza**, **Somssich Miklós**, **gróf Miks Miklós**, **gróf Gyürky Aladár**, **Justh István**, **dr. Grünwaldt Emil** (ügyvezető), **Betegh István**, **Tömör Tibor**, **Csernátorny László**, **dr. Szögyén Leó.**

× Magyar Általános Gépgyár Rt. alapítókénak 50 millióról 75 millió K-ra emeli. Az összes részvények a régi részvényeseknek 2:1 arányban dbként 3500 K áron ajánlatnak föl. Az elővételi jog e hó 22-ig a Hitelbanknál.

× Egyesült fa- és Ipar részvénytársaság elhatározta az alapítókénak 100 millióról 200 millió K-ra való fölemelését. Negyvenezer dbra 5:4 arányban dbként 1400 K-ért elővételi joguk van a régi részvényeseknek, a maradék százezer új részvény régi részvényesek között kerül 3:1 arányban ingyenes fölötásra.

× A Magyar Vasúti Forgalmi Rt. elhatározta az alapítókénak 14,5 millióról 50 millióra való fölemelését. Minden 3 régi részvény után 2 új ajánlatik föl dbonként 12,000 K-ért. Elővételi jog június 25-ig. A fennmaradó részvényesek nyújtott a társaság svájci tartozásainak visszafizetése céljából egy külföldi pénzesportnak, a fönti elővétel árát lényegesen meghaladó, svájci frankokban fizetendő áron, több évi zárolás biztosítása mellett adta el. A közgyűlés **Beöthy László** ny. ker. minisztert és **Keochlin-Hoffmann R. Albert**, a **Basler Handelsbank** elnökét, az igazgatóság új tagjává választotta.

× Baróti Szeszimlő Rt. 1921-22. évre 40 K osztalékot fizet és alapítókénak fölemeli. A tartalékból a részvények névértékét 200 K-ra emelve, 3 részvényre 2 új ad, dbként 1200 K-ért, az így előállított egész részvénytömeg mintden 3 dbjára egyet ingyen ajánl a részvényeseknek. Elővétel június 25-ig az Olasz Banknál.

Kosztipénzt kihelyezésre elfogad
tőzsde előtt idejében föladdott megbízásokat Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára Rt., Rákóczi-ut 76, I. em. Telefon: J. 60-42, J. 135-32

ISZER ÉS TÁRSAI BANKHÁZA
BUDAPESTI, LONYAY-UTCA 2. SZ., KULTURHAZ
Tőzsdén megbízások, értékpapírok
vétel és eladása a legelőnyösebb feltételek mellett.
Telefon: József 32-32

SZÍNHÁZ MOZI

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

mit fog írni az orléáni szüzet?

— Hát természetesen azt, hogy si...
 ...Természetesen! Azt a darabot, színészt, vagy szerzőt, szeretném én látni, akinek magánál nincsen sikere. Hát vegye tudomásul, édes Pista, hogy az orléáni szüzet az Unio Rt. központi, sőt látványos színházpolitikáján, amelynek jelszava a „spórolás” — elbukott. Az egyetlen, amit dícsérhetek, Márkus László díszletei, aki néhány ócska, átfestett vászon segítségével kissé az expresszionizmusba hajló stílussal hatások képekben állította be a dráma fölvetéseit. Márkus művészi zsenije megbirkózott a lehetetlennel: a rendelkezésére álló lehetőségekkel.

— No és Darvas...
 — Darvas. Hát szívem, Darvas sem volt az a Jeanne D'Arc, akit vártunk. Darvas legjobb esetben az égi és földi szerelem Lontija volt, egy autosuggestív trance-nak állandó, negyvenfokos lúzában s extatikus rajongásában, a szavak szines tolettjébe burkolózva, suly, értelem és érettség nélkül. Schiller figurájából a kétségbeesés hazaszeretet szárnyain csodátelek és csodák szférájába lendülő szüzetből, a saját isteni küldetését és elhivatását hívó és elhivatni tudó amazonból alig volt valami. — leginkább még ott, ahol a szavak fonetikája feledtetni tudta azt, hogy mögöttük hiányzik a tartalom: a lélek őszinte érdeklődése, tehát megértése és érettsége. Darvas Lili gyönyörűen mondta el a szerepét, de nem Jeanne D'Arc szerepét játszotta.

— Oriási...
 — Nem is oriási, boldogtalan kolléga. De viszont nem is katasztrófa. Van még elég ideje tanulhat és tanuljon is, mert a magyar drámai színpadnak ma is az egyetlen fejedelmi igérete.

— Igenis...
 — Hát hagyjuk ezt, rossz párszban van az Unio, annyi szent. Klasszikus előadásokat a Nemzeti mégis csak jobban tud játszani és előadni, mert a Shakespeare-ciklus előadásainak összes jegyei például már az első napon elővételben kellek el. Gyönyörű érettségi bizonyítványa a közönségnek, végleges győzelme Hevesi Sándornak, akinek első szezonja szinte pártját ritkító sikere az ifjú erejében lévő Nemzetinek. Egyébként a június, amely halálos ellensége a közházaknak és legjobb barátja a zöldbelieknek, csúnyán megrézfalta az idén a zöld trösztöt. A hívős időjárás folytán ugyanis a közházak kitűnő házakat csinálnak, míg az ambiciózus Budai Színház, az elegáns Sziget-Színpad, a Budapesti Színház, a Jardin s a többiek mind, mind üresek...

— Oriási...
 — A Vigaszínház is meleg júniusra számított, amikor műsorra tűzte a híres „Werwolf” című darabot, amelyet „A zsidó” címen fordítottak magyarra s amelynek színrehozatalát telen realizálás miatt kockázatosnak tartotta. „A zsidó” egy férfi, aki egy kastély vendége s aki a kastély minden nőjét, kezdve a szobalánytól a ház urnőjéig — elcsábítja... Izgalmas, érdekes. A Vig nagy sikert vár tőle. A premieren itt lesz Ben Blumenthal is, aki a hét végén érkezik Pestre Amerikából. Párisban csatlakozik hozzá Fedák Sári, aki az új szezonban már a Blumenthal kenyerét eszi, együtt érkeznek meg majd Pestre.

— Oriási...
 — Amerikába különben most újból nagy exodus van, mennek Király és Kosáry, aztán Pufi, aki Berlinben tudvalegően közvetlen kiutazása előtt lett súlyos beteg, de aki már túl van minden veszélyen, 16 kilót fogyni s csak teljes fölépülését várja, hogy kiutazhasson. Ugyancsak Amerikába utazik egy nagy amerikai színházi tröszt meghívására Kadossa Ede, aki tíz magyar darabot visz ki magával.

— Oriási...
 — A dollár egyébként az itthoniakat is izgatja, amióta hossz van és egy dollár tízezer koronába kerül. Talán maguk a bizományosok, ügyvédek és alkuszok sem tésdéznek olyan szenvedelmesen, mint a színházi emberek. A hölgyek között Somogyi Nusi, Péchy Erzsébet, Németh Juliska, Szöllösi Rózi, Bajor Gizi, Tilkos Ilona, Biller Irén, Darvas Lili, Simonyi Mária, Thurzó Elvira, és Sándor Gizi legvadabb játékosok. Somogyi Spódiumba és Angol-Magyar Bankba dolgozik. Péchy Erzsébet Danicába és Osztrák Hitelbe, Németh Juliska Gumiba, Szöllösi Rózi Nagybatonyi és Ujlakiba, Darvas Lili Magyar Hitelbe, Bajor Gizi Kereskedelmi Bankba, Tilkos Ilona Barótiba, Biller Irén Novába, Simonyi Mária Jutába és Kenderbe, Thurzó Elvira Ofába, Sándor Gizi Hazai fába és Csepreghy Sári Ingéfabá dolgozik. Agyonnyerték magukat mind, mert ugyan melyik tésdéz hatalmasság tagadna meg egyiküktől is egy jó tippet...

— Oriási...
 — Aztán itt vannak a szerzők, a színészek és a direktorok. Drégely Gábor Budapesti Gözbe, Földes Imre Közútiba, Bus Fekete Mútrágyába, Faragó Jenő Viktória Butorba dolgoznak. A színészek közül Rózahegyi Kálmán, Dénes Oszkár, Hegedüs Gyula, Z. Molnár, Náday Béla, a direktorok közül Roboz, Bárdos és Lázár tésdéznek. Lázár csak Unio színházba játszik, nagyon szilárd az Unióra, az Unió is őrá. Az egyetlen direktor, aki sohasem tésdézett, Beöthy László...

— Oriási... Uj szerződtetések?
 — Az Andrassy-utrá szerződtették Gombaszögi Irént és Boross Gézát, a Városi Színházhoz egy nagyon talantumos fiatal urilányt, Lőrinczy Vilmát, akit az Aranymadár egyik előadásán fedezett föl Abrányi Emil, nem szerződtettek senkit még az Operához és az Apolló-kabarához. Az Operához azért nem, mert meg akarják várni, hogy áll a korona majd szeptemberben, az Apollóhoz azért nem, mert az Apollónak nincs még helyisége jövőre...

— Oriási! Házasság? Pletyka?
 — Van. Weisz Jenő báró, az elhunyt Manfréd báró fia, Prágában eljegyezte Geitler Annie kasszonyt, a volt helytartótanács alelnökének leányát. Az érdekes hymenkirhez tartozik, hogy a szép menyasszonyt még a család feje, Weisz Manfréd szemelte fának, a múlt évben Karlsbadban. Pletyka, amely nem is pletyka, hanem izgalmas valóság: egyik nagyon előkelő klubban, amelyet úgy is hívnak, hogy a „gazdagok klubja” s amelybe négy évvel ezelőtt még milliomosok, ma már milliárdosok járnak, a héten két báró hártlyázott egymással. Mind a kettő családja vezéri szerepet játszik a magyar nagyipari és közgazdasági életben. Az egyik öregebb, a másik 25 éves és mind a kettő természetesen mérhetetlenül gazdag. Az öreg a fiataltól egy ültőhelyben elnyert hetvenötmillió magyar koronát. Nincs tovább, ajánlom magamat, fésülöm a hajamat.

— Oriási...
 — „A zsidó” szombati bemutatója iránt rendkívül az érdeklődés. A híres vigjáték különösen alkalmas arra, hogy kellemes, vidám órákat szerezzen a Vigaszínház közönségének. „A zsidó” mindegyik szerepe hálás és hatásos. Göthne Kertész Ella, a hercegnő, valóságos parádés csoport játszik. Göth Sándor, a vigjáték rendezője, érdekesen megrajzolt anyagot világított szemlélyesít. Graf Franciska szintén is művészi egyenlőségnek megfelelő alakításra talált alkalmat. Gombaszögi Ella egy falusi menyecske kedveshumoru alakját viszi színpadra és derűs figura Nina is, akit Páris Anna ábrázol. Szerény Zoltán adja a mulatságos spáritisztát. Lukács Pál egészen újszerű alakban lép föl. Bercey Géza egy szerelmes fiatal tenort játszik. Páris Gusztáv pedig a falusi papot adja. — „A zsidó” második és harmadik előadását jövő vasárnap és hétfőn tartják meg. A szombati bemutatóig a „Nagy frakk”-ot, Lukács László pompás vigjátékát kedden, szerdán, pénteken ismétlik. — Hétfőn hosszabb pihenés után a „Három nővér” kerül színpadra, a John Barkman”-t pedig csütörtökön játszzák.

— Oriási...
 — A Városi Színház sorozatos előadásokkal fejezi be idei eseményekben gazdag szezonját az állami színházak legkiválóbb tagjainak és néhány érdekes vendég föllépésével. Hétfőn: „Hoffmann meséi” (Aquila Adler Adelina), kedden: „Az álarcosbal” (Németh Mária), szerdán: „A szép Galathea” (Aquila Adler Adelina és Gábor József), „A vak kalona”, „Bajazzo” (Környey Béla), csütörtökön: „Bohémélet”, pénteken: „Trubadúr” (Reiner Kató és Radnay Erzsébet), szombaton: „Faust” (Aquila Adler Adelina és Munkácsy József, a városi opera tagjai), vasárnap: „Tosca” (Környey Béla), hétfőn: „A zsidó” (Munkácsy József) kerül színpadra.

— Oriási...
 — A Karszemélyzet jutalomjátékánál a Fővárosi Operaszínházban vasárnap délután a „Marinka a táncosnő”, Gilbert világhírű operettje kerül színpadra. Ez lesz az újdonság jubiláris, ezazadik előadása. A nagy siker fölszólalósa: Biller Irén, Balmay Tibor, Darmath Hilda, Ujváry és Vendrey vesznek részt az ünnepi előadásban.

— Oriási...
 — „Az orléáni szüzet” és a „Kovácsné”. Schiller romantikus tragédiája és Beöthy László mulatságos vigjátéka kerül színpadra ezen a héten a Magyar Színházban. „Az orléáni szüzet” hétfőn, szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap, a „Kovácsné” kedden és szombaton.

— Oriási...
 — A Belvárosi Színházban a nyári szünet előtt a „Névtelenek”-et hétfőn, szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap este, a „Sári bíró”-t kedden és szombaton játszzák.

— Oriási...
 — A Sziget-Színpad jegyelélt a Belkőnban (33-35), délután 5 óráig a Margit-szigeten a színház pénztáránál (195-06) vagy a városi jegyirodáknban váltható.

— Oriási...
 — A „Szép asszony kocsisa”, Rajna-Czobor derős és mulatságos operettje minden este színpadra kerül a Blaha Lujza-színházban az ismert kitűnő szereposztásban.

— Oriási...
 — A Sziget-Színpad műsora a nyári színházi szezon szünetében.

— Oriási...
 — Az Andrassy-utrá Színház a héten megismétli a nagy sikerű júniusi műsor darabjait, tréfáit és magánszámait. A „Pajkos zrzettek”, a „Cirkusz”, „Hány óra, Zsuzsi!”, „Baj van”, „A mely”, stb. rövidesen 75-ik előadását éri meg.

Külföldi magyar karrierok

II.

Putty Lya

Berlin, június 15.

(A Beggal levelezőjétől.) Mindössze két éve, hogy Berlinben van és először játszott filmen és ezalatt a rövid két év alatt olyan karriert futott be, hogy ma már egy nagy német-amerikai filmvállalat létesült körülötte, évi fizetése márkában jóval meghaladja az egymilliódot, külön filmeket készítenek egyenesen az ő számára és filmet, mint „Lya de Putty-filmek” járnak be a világot. Azok közé a művészek közé tartozik, akik reggel 12 órakor már ninesenek otthon és este 8 órakor már otthon vannak, mert naponta 10 órán keresztül végzi a filmezés idegfárasztó munkáját. Nála is beigazolódik, hogy a nagy művész élete nem egyenlő az aranyérettel. Egyik legszébb kritikát maga Gerhard Hauptmann mondotta róla „Phantom” című filmjének a bemutatása után: „Hogyan képzeltem, még mielőtt megláttam volna! Ha minden film Lya de Puttyval mehetne, kétségkívül a filmvilágunk keresné a legtöbb pénzt.” Berlin délnyugati részében, Schönebergben lakik, egy nyárspolgáriasan egyszerű lakásban, amely most nagyon elárult, mert a múlt héten halt meg férje, Christiansen Johuke, norvég kereskedelmi attasé. Talpig grászban van, de mindennél sötétebb csillogó, igazi magyar haja.

— Amikor Berlinbe érkeztem, bizony nehéz volt a kezdet és nem igen hittem, hogy két év alatt ide kerülök. Először is énem kellett és fölléptem a Scálában. Két hónapon keresztül táncoltam egy némajátékban, amikor egyszer fölkeresett az öltözömben Joe May és félóra tárgyalás után fölévve leszerződöttet. Így kerültem a filmhez. A nagy May-filmben, a „Hindu szemlék”-ben, játszottam először, mindjárt egyik főszerepet. Ez a szereplésem annyira sikerült, hogy utána rögtön ellettek szerződési ajánlatokkal és azóta szünet nélkül dolgozom. A második filmem a magyar tárgyú „Ilona” volt, amit szintén May rendezett. Azt hiszem, fölösleges felsorolnom a sok címet, hiszen a legtöbb filmet Pesten is látták. Mint minden művész, persze én is Amerika felé kacsintok, ahova május elsejétől kezdve már volt is nagyszerű szerződése a kaliforniai Famous Players társasággal. Ezt a szerződést, sajnos, föl kellett bontanom az uram nagy betegségére miatt. Közben azonban egy német vállalat föl kaptam egy dollár-ajánlatot, amely még az amerikai is fölülmúlt. Három nagy filmet kell lejátszanom, az első most készül, a partnerem Paul Wegener. Nemrég jöttünk vissza Görögországból, Korfuból, ahol nagyon sok szép fölvetést készítettünk. Egy év alatt lejátszom ezt a három filmet és jövőre aztán minden körülmények között Amerikába megyek. De előbb még más terveim is vannak. Összel színpadra lépek. Mert hiába, a film nem elég és az igazi művészek az otthona a színpad, a levegője az elismerés, taps... Berény Henriknek, a Berlinben élő magyar komponistának legújabb pantomimját fogom előjátszani, amelynek címe „Hasis”. A darab kínai tárgyú, de a főszerep benne egy európai nő. Partnerem nem kisebb színész, mint Moisés lesz. Többet nem igen tudok erről a két évről mondani, azt hiszem, elegendő dolgozom és dolgozni fogok tovább is, mert... már öregszem...

— Az öregedés ugyanis abból áll, hogy már huszonnyolc éves... Ez a huszonnyolc éves, Putty Lya azzal szemel, hogy pár év múlva „majd ha már öreg lesz”, fölhagy a színészkérettel, hazajön és szép nyugodt életet fog élni, amilyent az ő fantáziája elképzel...

Révész Imre.

Moziközlemények

Nagy sikere van a Corvin-Színház és a Tó-Mozi műsorának

A „Kainhelyeg” (7 fölv.), „Az álarcos táncosnő”, Ossli Oswaldala-vigjáték (5 fölv.).

Jóleső meglepéssel távozik a publikum a Corvin-Színház és a Tó-mozi minden előadásáról. A zufoit házak közönsége lelkes kacagással jutalmazza a bájos és temperamentumos Ossli Oswaldának frappáns alakítását. „Az álarcos táncosnő”-ben és elragadtatás kíséri a „Kainhelyeg” gyönyörű alakjai fölvetéleit, a végeláthatatlan hőmezőket és Russel Simpson mesteri színészi alakítását. — Előadások kezdete a Corvin-Színházban 1/6, 1/8 és 1/10 órakor, a Tó-moziában 8 és 10 órakor. Telefon Corvin-Színház: József 89-88 és József 95-84; Tó-mozi: 153-84 és 20-82.

Szanin

— A Kamara premierje. —

Orosz tájak sápadt, meghitt és költői bája ragyog föl sokszorozott erővel azon a filmregényen, amelynek „Szanin” a címe és tegnap volt első, bemutató előadása a Kamarában. A fölvetélek ódon metszetek kedves és költői bájjal hatnak. Nagy szerepeit Európa legjobb színészei játszzák, akiknek sorából külön is ki kell emelni a hősnőt, Lya Mara kisasszonyt, aki nemes, felejtethetetlen alakítást nyújt, a szerelemmel megmérgezett falusi Lyda kisasszony szerepében.

Az attrakciót nagy világsiker előzte meg. A Kamara bemutató előadásait is ezekre menő közönség nézte végig. A regényt kitűnő vigjátékműsor előzi meg. Bemutatták az „Orültó” vagy szent” című kék fölvetésű vigjátékot és két amerikai burleszket, amiket Pesten még sehol sem játszottak: „Bunkó, a zseniális dektív” és a „Kérő” című humoreszkeket.

— Bimbula, a legjobb francia komikus föllép a „Parisette” című filmben. Bemutatja a városligeti Royal-Vio. Előadások kezdete délután 5 óráig folytatólágosan.

VASÁRNAPI SPORT

A budapesti nagy regatta

A zuhogó eső és a szeles időjárás ellenére is kiváló eredményeket értek el a versenyzőink

(A Reggel tudósítójától.) A legnagyobb ön-feláldozást kívánó sportra, az evezésre, az idén kiméretlen idők jártak. A hideg tavasz miatt a versenyzők csak jó későre tudtak tréningbe állani és csakhamar többen kidőltek, mert hosszú ideig tartó eszusz fájdalmak lepték meg őket. Betetőzésül pedig a nagy regatta második napját októberhez illő időjárás tette tönkre. A megszokott pompás keret a ragyogó, eleganciájú közönség ezúttal elmaradt a margitszigeti korzóról. Alig egy pár lelkes hívó állt a parton, többnyire katonatisztek, de a verseny végére, amelynél már a sötétségbe vesztett el, ezek is elfogytak. Maga a sport azért keveset szenvedett a rossz időjárástól, bár hát-, majd oldalszél kellemetlenkedett a versenyzőknek. A hazai versenyzőkön kívül a vidék pompásan képviseltette magát, míg a külföldet egyedül a Normannen képviselte — sikertelenül, mert a Kürthy-émlékversenyben 6 induló között pont az utolsó helyen végeztek.

Részletes eredmények:
 I. Junior négyes kormányossal. (Allamdíj. Örökös vándordíj.) Védő: a Budapesti EC (1922). Neveztek: Hungaria, Müegyetem, MAC, FTC, Sírály, Győri TE, Nemzeti BEC. (8 induló.)
 1. Nemzeti Hajós Egylet (Berczel, Kausser, Komzsik, Haas, kormányos: dr. Lukács). Idő 6 p. 35 mp., 2. FTC, 3. MAC. Másfélhosszal nyerve.
 II. Elsősztályú négyes kormányossal. (Fülepp Kálmán-émlékverseny. Örökös vándordíj.) Védő: Pannónia (1922). Neveztek: Pannónia (Wich, Hautzinger, Szendeffy, dr. Muhr, kormányos: Koch). Nem eveztek le.
 III. Másodosztályú skiff. Neveztek: Martens Gy. (Győri Csónakázó E), Laczay (Neptun) és Grosz (Duna).

1. Grosz A. (Duna). Idő 6 p. 20 mp. Martens földadta, Laczay nem indult.
 IV. Vidéki négyes kormányossal. (Vásárhelyi Béla-émlékverseny. Örökös vándordíj.) Védő: Szegedi Csónakázó E (1921). Neveztek: MOVE Váci SE, MOVE Esztergomi Hajóegylet, Szegedi Csónakázó E, Győri Csónakázó E és a Győri TE. (5 induló.)
 1. Szegedi Csónakázó E (Zambó, Tóth, Bónig, Zauner, kormányos: Devich). Idő 6 p. 50 mp., 2. Győri TE. Háromnegyeddusszal nyerve.
 V. Másodosztályú nyolcevezős verseny kormányossal. (Kürthy Dezső-émlékverseny.) Nyolcadik mérkőzés. Védők: Müegyetem (1912, 1921), Pannónia (1919), Wiener Ruder Verein Donauhort (1913), Hungaria 1914, 1923) és a Neptun (1922). Neveztek: MAC, Hungaria, Neptun, Pannónia, Müegyetem, Ruderverein, Normannen (6 induló).
 1. Hungaria (dr. Keil, dr. Jandl, Marik, Kaňán dr. Payer, Walter, Götz, dr. Payer, kormányos: Jellenek). Idő 5 p. 48.4 mp., 2. MEC 5 p. 53.8 mp., 3. MAC. A Normannen utolsó lett. A nap legjobb versenye.
 VI. Skiff főverseny. (Oppler Pál-émlékverseny.) Negyedik mérkőzés. Védők: Neptun (1920, 1921, 1922). Neveztek: Eötvös Z. (Hungaria), Conrad Hocheissel (Ruderverein Píral), Mörich (Neptun), Grosz L. (Duna), Blum (Pannónia) és dr. Kirchnopf (Pannónia). 6 (6) induló.
 1. Eötvös Z. (Hungaria). Idő 6 p., 2. Grosz Leó (Duna) 6 p. 13.8 mp., 3. Blum (Pannónia).
 VII. Kettős párevezős verseny kormányos nélkül (junior). Neveztek: Laczay-Iffj. Szendey (Neptun) és dr. Ludinszky-dr. Hüttner (Hungaria).
 1. Laczay-Iffj. Szendey (Neptun). Idő 5 p. 46.8 mp., 2. Hungaria 1000 méterrel földadta.
 VIII. Védő négyezes verseny kormányossal. Neveztek: Szegedi Csónakázó E, MOVE Váci Sportegylet, Győri Csónakázó E, Győri TE.
 1. Szegedi Csónakázó E (L. IV. verseny). Idő 5 p. 32.4 mp., 2. Győri Csónakázó E, 3. MOVE Váci SE. A helyezettek között másfél-másfél hossz. Nagyon szép verseny.
 IX. Elsősztályú nyolcas kormányossal. (Örökös vándordíj.) Védő: Pannónia (1922). Neveztek: Pannónia. Nem eveztek le.

A Magyar Kupát az MTK nyerte meg

MTK—UTE 4:1 (3:0). — FTC—Törekvés 3:2 (2:0) Üllői-uti pálya. — 15.000 néző. — Biró: Hajós J.

(A Reggel tudósítójától.) Az egész nap szakadó eső a legkeményebb sportot, a futballt nem tudta elmosni. Bár az Üllői-uti pálya nagy része víz alatt állott, mégis rámerészkedtek a csapatok, a négy legjobb magyar csapat, hogy eldöntsék maguk között a legklasszikusabb magyar vándordíj: a Magyar Kupa sorsát. Természetesen igazi értelemben vett futballról alig lehetett szó, mert a játékosok perccenként borultak föl, a labda pedig a leglehetősebb irányokban vágódott a vizen keresztül, úgy hogy még a mérkőzés vége felé sem tudták a megfelelő játékmódra ráhibáznai. Ezért a játék vajmi kevés szípet nyújtott, úgy hogy az a 15.000 főnyi közönség, amely az elmaradt kerékpárverseny miatt sokasodott ennyire, jobb hiányában önmaga közt viaskodott a tribühön.
 Az elért eredmények általában a papirformának feleltek meg, csak a bajnokesapat nagy gólarányú győzelme keltett sokakban kellemetlen érzést, ami az UTE-esatársor habozó játékának és Remete gyöngye védésének tudható be.
 A kettős mérkőzés alapján a Magyar Kupát az MTK nyerte meg az UTE előtt, míg a harmadik helyre az FTC került.

MTK—UTE 4:1 (3:0). Az első félidő javarésze az MTK fölényét mutatja, az UTE csak a szárnyakon kísérletezik befutásokkal és különösen Seidon veszélyes, de Kropacsék mindannyiszor jól ment. Az első negyedóra eredménytelenül telik el, míg
 a 20. percben Opata egy Kertész által jól előre adott labdát 20 méterről az ellenkező sarokba lövi, amelyet Remete meg sem kísérel védeni. A kapott gól nagyobb ellenállásra ösztökéli az UTE-t, de mégsem tudja megakadályozni, hogy
 Siklóssy a 35. és a 38. percben újabb két gólt ne lőjjön. Félidő: 3:0.

A II. félidő első 5 perce az UTE-é, Schaller két ízben is kapura lövi, de Senkey és Kropacsék jól mentenek. Nemsokára Biukon 16. de süvítő labdája a kapufa mellett megy el. Több szabadrugás is esik, legtöbb a kék-fehérek ellen. A 15. percben még mindig az MTK térfelelben folyik a játék, míg végül a 12. percben esik az első kikapó az UTE oldalán. A 15. percben kornert rugnak a lilafehérek, de eredménytelenül, Kelecsényi próbál javítani, Kropacsék azonban jól helyezkedve ártalmatlanná teszi a jól irányított labdát. A 20. percben egy pompás UTE-támadás Kropacsék kezében akad meg, majd Schaller lövése surlója a felső kapulécot. A 25. percben egy MTK-támadást Fogl fault árán akaszt meg, a 20 méteres büntető rugást Orth a kapufának lövi, majd centorhálnak meg hátra.
 A 28. percben Opata a jobb szélről beszalad, beadását Orth 30 méterről bombalövessel küldi a kapuba. 4:0! Két perccel később egy szép UTE-támadás kerül a kapu mögé.
 Végre a 35. percben sikerült Paulusznak a kifutó Kropacsék által fressen hagyott kapuba bevágni az első gólt. 4:1!

A 38 percben Opata kornert rug. Ezután perccenként esik szabadrugás, mert Fogl II. tulerélyesen játszik. Az utolsófélidő percben Kropacsék egy igen nehéz labdát véd.
 FTC—Törekvés 3:2 (2:0). A Kupa 3. helyezéseért ütközött meg a két kitűnő csapat és abban a zöld-fehérek győztek, bár a második félidőben a vasutas csapat majdnem kiegyenlített. Góllövők: Pataky, Héger és Schreiber (II-esből) az FTC részéről, míg a Törekvés góljait Urik lölte.
 A kupameccsek előtt játszott az ETC és a Pöb. T. Kör a III. osztályú bajnoki címért 2:2 (2:1) eredménnyel.
 Egyéb eredmények. Szombathely: SZAK—Keeskométi AC 7:0 (3:0). Így a Szombathelyi AC nyerte el a „legjobb vidéki csapat” címet.
 Bécs: Rapid—Sport Club 2:1 (2:1). Wienna—Hakoah 1:0 (1:0). Badolfsbügel—Amateure (3:2 (0:2)). WAC—Admira 5:1. Simmering—Waaker 3:2.

Uj országos rikordok az NSC uszóversenyén

A Nemzeti Sport Club uszóversenye csak részben lett áldozata a zivataros időjárásnak, mert 5 versenyszámon lebonyolítottak és Bartha Károly (NSC) is sikeresen uszolt a 100 méteres hátuszásban, amelyben 1 perc 16.2 mp.-cel pompás rikordot állított föl. Ugyancsak rikord alatt győzött bánóczi Eperjessy Béla (Move BSE) is, aki Magyarország 200 méteres gyorsuszó bajnokságában 2 perc 25.6 mp.-et uszott. A hőlgyzámokban a becsiek voltak frontban.

Részletes eredmények:
 I. Magyarország 200 m.-es gyorsuszó bajnoksága. Bajnok: bánóczi Eperjessy Béla (MOVE BSE). Idő: 2 p. 25.6 mp. (Országos rikord!) 2. Gáborffy Antal (NSC) 2 p. 35.6 mp. 3. Serény István (FTC).
 II. 100 méteres hátuszás. (Rikordkísérlet.) Bartha Károly 1 p. 16.2 mp.-et uszott. (Országos rikord!)
 III. 50 méteres gyorsuszás. 1. Schlenker Antal (NSC) 28 mp. 2. F. Lajta (Amateure). 3. Hollóssy (III. ker.)
 IV. 100 méteres női melluszás. 1. Elsa Bienenfeld (Amateure) 1 p. 42.6 mp. 2. Wagner Olga. 3. Wagner Józsa.
 V. 100 méteres női gyorsuszás. 1. Grate Adler (Amateure) 1 p. 29 mp. 2. Dónos Irén (NSC). 3. Krasznor Vilma (NSC). Másfél hosszal nyerve.
 VI. 100 méteres női hátuszás. 1. Kereszturi Kamilla (FTC) 1 p. 47.2 mp. 2. Wagner O. (NSC). 3. E. Bienenfeld (Amateure).

El kellett halasztani a vasárnapi nemzetközi kerékpárversenyt. A kerékpársport történetében egyedül álló eset a vasárnapi. Az egész nap szakadó eső ellenére is valóságos néptömegek vándoroltak ki a Millenárisra, hogy a nagy anyagi áldozatok árán lehozott osztrák versenyzők startját láthassák. A versenyt azonban a teljesen vizes pályán nem lehetett megtartani. A rendező-egyesület, hogy a közönség jogos érdeklődését kielégítse, a versenyt kedden délután 1/6 órakor tartja meg az osztrák bajnokok részvételével a Millenáris-versenypályán.

Győztek a KAÖE-atléták Kreefeldben a 4x100 méteres és a 3x1000 méteres stafétában. Németország egyéb helyein a szakadó eső miatt az összes versenyek elmaradtak.

Elmaradt az MTE atlétikai versenye is és azt szor-dán a délután 5 óráig kezdve bonyolítják le a MAC-pályán.

Lósport

Handful nyerte a Derbyt.

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnap hajnal óta tartó záporosó alaposan eláztatta a magyar galopp-sport egyik legnagyobb versenyét, a harmadik magyar Derbyt. A versenyen a rossz idő ellenére is előkelő közönség volt jelen. Horthy Miklós kormányzó végig nézte a versenyt családja társaságában. A kékszalagért hat telivér indult, ugyint Áscanio, Handful, F. Béla bácsi, Argos, Babérág, Oda neki, Oda neki és Babérág csak statisztáltak a versenyben, nem ilyen előkelő társaságba valók. A Lesvári-ménest Handful és Áscanio képviselték. Az istálló nyert nem jelentett és bár a véletlenül Áscanio volt, az értékes trofeát Handful szerezte meg. Áscanio helyezetlenül futott. Kár, hogy az osztrák derbynervő Ric say-nak nem volt kötelezettsége a magyar derbyben, így még mindig nyílt kérdés marad, hogy melyik a derbyvívó legjobbj lova. A futam nagy meglepetése a nemrég még a handicap-klasszisához tartozó Argos második helye és F. Béla bácsi helyezetlen futása. Beigazolódott tehát F. Béla bácsiról, hogy nem állja végig a derbytávot. A fenekellen, mely talaj ellenére a versenyek nagyjából a papírnak megfelelően folytak le, csak az 5. és 6. futamban, amelyekel zuhogó esőben futottak, fordult föl teljesen a papír. Részletes eredmény:

I. futam: 1. Gondatlan. (11:10) Schejbal, 2. Donna Magda (3) Sajdik, 3. Beñisce (P4) Altmann, 4. h. 4 h. Tot.: 200:300. II. futam: 1. Mahonia (8:10) Schejbal, 2. Veszprém (3) Biernaczky, 3. Lonka (8) Altmann, F. m.: Szivtelen (3), Pöregettyi (20), Erkölesbő (8), Simonella (33), Köles (6), Csak azért! (6), Maagszem (25), 4h. 1h. Tot.: 200:340, 300, 520, 760. III. futam: 1. Handful (3) Takács, 2. Argos (5) Nagy G., 3. F. Béla bácsi (1/2) Schejbal, F. m.: Áscanio (2), Babérág (14), Oda neki (10), 3h. nyh. Tot.: 200:380 (Handful és Áscanio), 600, 440. IV. futam: 1. Szándék (3) Rojik, 2. Győztes (1/4) Sajdik, 3. Bonika (10) Lapos, F. m.: Maladroit (10), Párkány (p), Tini (20), 5h. 7h. Tot.: 20:100, 450, 280. V. futam: 1. Corona (6) Protzner, 2. Fogaras (4) Nagy G., 3. Integritás (6) Takács, F. m.: Derüre-bora (3), Melia (5), Babuczi (8), Purács (20), Disappointment (20), Nimfa (3), 1h 3/4h. Tot.: 200:1700, 480, 490, 380. VI. futam: 1. Gyöngyi (12) Blazsek, 2. Lőránt (4) Protzner, 3. Lord Newton (4) Szokolai, F. m.: Affenblüthe (3), Moustafa Kemal (20), Csicséri (9), Bele vele (20), Falfőrn (5), Konesi (3), Szép leány (20), Drink (10), Spiduzi (4), Merengő II. (33).

Felelős szerkesztő és kiadó: Lázár Miklós.
 Kiadja a Reggel Lapkiadó Rt.
 „Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-u. 4.
 Műszaki igazgató: Deutsch D.

Operaház
 mellett
Andrássy-uton
 kiadó
Hungária Rt.
 révén ragyogóan tiszta
 főlépcsőházi bejárati
butorozott szoba
 fürdőszobával
 méltányos lakbérért (egy vagy két személy részére).
 Továbbá: abszolúte elegánsan berendezett
átutazó-szobák nappali vagy éjjeli használatra
2000 K-ért
 bármely pillanatban elfoglalhatók. Ugyiszintén
egy-két és háromszobás albérleti lak-
osztályok igénylés szerint.
Uraknak, hölgyeknek, házaspároknak,
konyhával is, ma kapható!
 Deák Ferenc-utca, Eötvös-utca, Váci- és Nagy-
 mező-utca, Podmaniczky-utca, Arad-utca, Nagy
 János-utca és Arany János-utca, Andrássy-
 uton, Rákóczi-uton, Üllői-uton, Aréna-uton, Thököly-uton
 Erzsébet-körút, Múzeum-körút, Margit-körút, va-
 lamint Gízella-tér, Deák Ferenc-tér, Jókai-tér,
 Liszt Ferenc-tér és Gellért-tér.
Iroda: Kádár-u. 8, l. 4. (Nyugatnál)
 Irodai órák egész napon át, esto 7-ig.
 Telefon: 83-27

Tenisz és egyéb sporteikkek
 Különleges kivétel
gumitalpu utcai cipők
Tenisz-, futball- és turistacipők
 legújításokban Ftókt és Haas-nál, VI. Andrássy-út 13

CSIKOFÉJES
FEKETE CLUB
SZIVARKAPAPIR

FRAKK- és szmokingdínyóval, felkapható!
 óriási árban veszek. Erasm,
 Gyöngy-körút 13, l. Tel. igazol 115-28

TENNISZ-RACKETEK,
LAPDÁK,
CIPŐK, 16. 2-3.
 ARÉNA, NEMET CSOMAGYÁRTÁNYOK
 KERTVÉZSEK Rt. Andrássy-út 20. Pórolt Nagy Árbúzzsal szemben.